

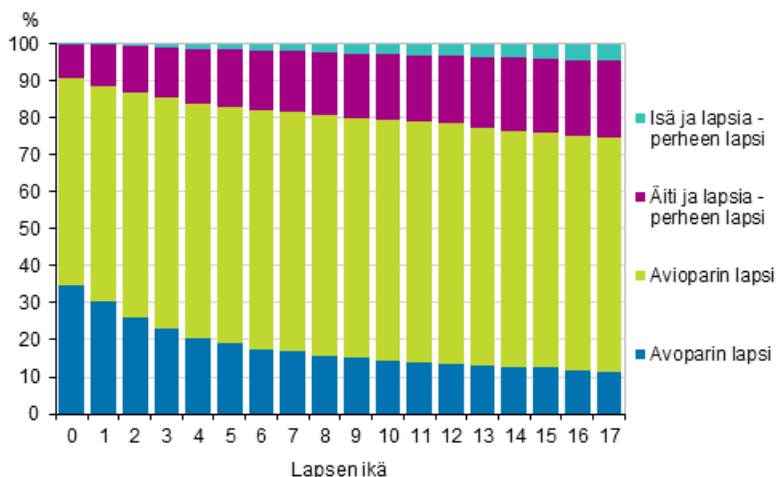
Perheet 2017

Vuosikatsaus

Yhden vanhemman kanssa asuvien lasten osuus kasvaa lapsen iän myötä

Tilastokeskuksen vuoden 2017 perhetilaston mukaan 89 prosenttia alle kolmevuotiaista lapsista asuu kahden vanhemman perheessä. Kymmenessä vuodessa osuus on pienentynyt kahdella prosenttiyksiköllä. Yhden vanhemman perheissä asuvien lasten osuus on puolestaan kasvanut kahdella prosenttiyksiköllä. Alle vuoden ikäisistä vauvoista 91 prosenttia asuu kahden vanhemman kanssa, yhdeksän prosenttia vain äitinsä kanssa.

Lapset iän ja perhetyypin mukaan 2017

Yhden vanhemman kanssa asuvien lasten osuus kasvaa iän myötä. Vuonna 2017 viidennes 17-vuotiaista lapsista asui vain äidin kanssa, reilu vuosikymmen sitten 19 prosenttia. Vastaavasti viisi prosenttia asui vain isän kanssa, mikä on prosenttiyksikkö enemmän kuin vuosikymmen aiemmin.

Joka kymmenes lapsi asuu vakituisesti uusperheessä eli perheessä, jossa on vähintään yksi alle 18-vuotias vain toisen puolison lapsi. Näistä uusperheiden lapsista 59 prosenttia on perheen äidin lapsia, joka kymmenes perheen isän lapsia ja vajaa kolmannes on uusperheen puolisoitten yhteisiä lapsia. Varsinaisia uusperheiden lapsia eli uuden sosiaalisen vanhemman saaneita lapsia on seitsemän prosenttia kaikista lapsista. Uusperheessä puolisoit ovat eri sukupuolta.

Sisällys

1. Lapseton aviopari on yhä yleisin perhetyyppi.....	4
1.1 53-vuotiaiden naisten lapset muuttaneet kotoa	5
1.2 Aviopareista 80 prosenttia ensimmäisissä liitoissaan.....	6
1.3 Avoliitossa elävistä suurin osa on naimattomia	7
2. Viisi prosenttia perheistä kokonaan vieraskielisiä	8
2.1 Venäjänkielisistä perheistä 15 prosenttia yhden vanhemman perheitä.....	9
2.2 Ulkomaalaisten perheistä yleisimpiä ovat kahden ulkomaan kansalaisen perheet	10
2.3 Miehillä naisia useammin ulkomailla syntynyt puoliso.....	10
3. Perheistä 39 prosenttia lapsiperheitä.....	12
3.1 Lapsiperheistä 58 prosenttia on avioparien perheitä.....	13
3.2 Uusperheiden määrä väheni, mutta osuus pysyi ennallaan	14
3.3 Kaksilapsisten perheiden määrä pieneni jälleen.....	15
4. Lapsiperhetyyppien yleisyydessä on maakuntakohtaisia eroja	18
4.1 Avopariperheitä eniten Ahvenanmaalla ja Kainuussa	18
4.2 Yhden vanhemman lapsiperheitä vähiten Pohjanmaalla ja eniten Päijät-Hämeessä.....	18
5. Lapsista 63 prosenttia elää avioparin perheessä.....	20
5.1 Lapsista 23 prosenttia perheidensä ainoita lapsia.....	20
5.2 Sisarusten määrässä eroa alueiden välillä.....	22
5.3 Seitsemän prosenttia lapsista saanut uuden sosiaalisen vanhemman	22
5.4 Toisen polven ulkomaalaistaustaisten lasten osuudessa ei muutosta.....	23
6. Lapsen asemassa olevien nuorten osuus ennallaan.....	24
7. Yksinasuminen vaihtelee iän mukaan.....	26

Taulukot

Taulukko 1. Perheväestö ja perheen keskikoko 1950–2017.....	4
Taulukko 2. Perheet tyypeittäin 1950–2017.....	5
Taulukko 3. Miehen/vaimon/isän/äidin siviilisääty avoliitoissa ja yhden vanhemman perheissä 2017, %.....	7
Taulukko 4. Suomen-, ruotsin- tai muunkieliset perheet 1990, 2000, 2010, 2016–2017	9
Taulukko 5. Lapsiperheet tyypeittäin 1950–2017.....	12
Taulukko 6. Uusperheet 1990–2017.....	15
Taulukko 7. Lapsiperheiden lapsiluku 1950–2017.....	16
Taulukko 8. Alle 18-vuotiaat lapset perhetyypeittäin 1985–2017.....	20
Taulukko 9. Lapset perheen alaikäisten lasten määrän mukaan 1985–2017.....	21
Taulukko 10. Lapsen asemassa olevat 20–24-vuotiaat nuoret 1985–2017.....	24

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Perheväestö ja perheen keskikoko 1950–2017.....	28
Liitetaulukko 2. Ruotsinkieliset perheet tyyppin, puolisoitten/vanhempien iän ja lapsiluvun mukaan 31.12.2017.....	28
Liitetaulukko 3. Avioparit miehen ja vaimon avioliiton järjestysnumeron mukaan 31.12.2017.....	29
Liitetaulukko 4. Perheet puolisoitten/vanhempien kielen mukaan 31.12.2017.....	30
Liitetaulukko 5. Lapsiperheet vanhempien kielen mukaan 31.12.2017.....	30

Liitetaulukko 6. Perheet puolisoitten/vanhempien kansalaisuuden mukaan 31.12.2017.....	31
Liitetaulukko 7. Lapsiperheet vanhempien kansalaisuuden mukaan 31.12.2017.....	31
Liitetaulukko 8. Perheet puolisoitten/vanhempien syntymämaan mukaan 31.12.2017.....	32
Liitetaulukko 9. Lapsiperheet vanhempien syntymämaan mukaan 31.12.2017.....	33
Liitetaulukko 10. Perheet perhetyypin ja alle 18-vuotiaiden kotona asuvien lasten määrän mukaan 31.12.2017.....	34
Liitetaulukko 11. Lapsiperheet alle 18-vuotiaiden lasten määrän ja perhetyypin mukaan 31.12.2017.....	35
Liitetaulukko 12. Uusperheet perhekoostumuksen ja lapsiluvun mukaan 31.12.2017.....	36
Liitetaulukko 13. Perheet lasten ikäryhmien ja perhetyypin mukaan 31.12.2017.....	37
Liitetaulukko 14. Perheiden 0–24- vuotiaat lapset perhetyypin mukaan 31.12.2017.....	38
Liitetaulukko 15. Lapset iän ja perheen kotona asuvien alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärän mukaan 31.12.2017.....	39
Liitetaulukko 16. Perheelliset miehet iän ja perhetyypin mukaan 31.12.2017.....	40
Liitetaulukko 17. Perheelliset naiset iän ja perhetyypin mukaan 31.12.2017.....	41

Kuviot

Kuvio 1. Perheet tyypeittäin vaimon/äidin iän mukaan 2017 (isä ja lapsia – perheet isän iän mukaan).....	6
Kuvio 2. Perheet tyypeittäin vaimon/äidin iän mukaan 2017 suhteellinen jakauma (isä ja lapsia – perheet isän iän mukaan).....	6
Kuvio 3. Ulkomaiden kansalaisten perheet 1990, 2007 ja 2017.....	10
Kuvio 4A. Suomessa syntyneiden miesten ulkomailla syntyneet puoliset syntymämaan mukaan 2017.....	11
Kuvio 4B. Suomessa syntyneiden naisten ulkomailla syntyneet puoliset syntymämaan mukaan 2017.....	11
Kuvio 5A. Lapsiperheet tyypeittäin äidin/yksinhuoltajaisän iän mukaan 2017.....	13
Kuvio 5B. Lapsiperheet tyypeittäin äidin/yksinhuoltajaisän iän mukaan 2017, suhteellinen jakauma.....	14
Kuvio 6. Lapsiperheiden keskimääräinen lapsiluku äidin iän mukaan 1985, 1995, 2016 ja 2017.....	17
Kuvio 7. Avopariperheiden osuus lapsiperheistä maakunnittain 2017.....	18
Kuvio 8. Yhden vanhemman perheiden osuus lapsiperheistä maakunnittain 2017.....	19
Kuvio 9. Lapset iän ja perheen alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärän mukaan 2017.....	22
Kuvio 10. Perheen alaikäisten sisarusten määrä maakunnittain 2017, %	22
Kuvio 11. 18–30-vuotiaat miehet perheeseen mukaan 2017.....	25
Kuvio 12. 18–30-vuotiaat naiset perheeseen mukaan 2017.....	25
Kuvio 13. Asuntokuntaväestö asuntokunnan koon mukaan 1990–2017.....	26
Kuvio 14. Yksinasuvien miesten ja naisten osuus ikäluokasta 1990 ja 2017.....	27
Laatuseloste, perheet 2017.....	42

1. Lapseton aviopari on yhä yleisin perhetyyppi

Perheet luokitellaan sen mukaan, ovatko puoliset naimisissa, avoliitossa vai rekisteröidyssä parisuhteessa keskenään ja onko perheessä lapsia. Näiden lisäksi omana luokkana on yhden vanhemman perhe. Lapsen iälle ei tässä aseteta mitään rajoitusta. Luvussa 3 käsitellään lapsiperheitä, joilla tarkoitetaan perheitä, joissa asuu vähintään yksi alle 18-vuotias lapsi. Lapsiperheiden yhteydessä vanhemmista käytetään myös ilmaisua huoltaja. Seuraavassa tarkastelussa yhden vanhemman perheet eivät ole vain yksinhuoltajien perheitä, sillä isänsä tai äitinsä kanssa asuva, lapsen asemassa oleva henkilö voi olla minkä ikäinen tahansa.

Vuoden 2017 lopussa Suomessa oli 1 472 000 perhettä. Määrä pieneni ensimmäisen kerran perhetilastoinnin aikana. Edellisvuodesta määrä pieneni 4 100 perheellä.

Perheisiin kuuluu 74 prosenttia väestöstä. Osuus on pienentynyt 0,4 prosenttiyksiköllä edellisestä vuodesta. Osuuden pienenemisen tahti on pysytellyt tällä tasolla 1990-luvun alusta lähtien. Perheväestön osuus oli suurimmillaan 1960- ja 1970-luvuilla, jolloin perheisiin kuului 87 prosenttia väestöstä. Perheisiin kuuluvan väestön määrä pieneni vuoden 2017 aikana 17 000 hengellä. Koko maan väestömäärä lisääntyi 10 000 hengellä. Perheen keskikoko oli vuoden 2017 lopussa 2,8 henkilöä.

Taulukko 1. Perheväestö ja perheen keskikoko 1950–2017

Vuosi	Perheiden määrä	Perheväestö	Koko väestö	Perheväestön osuus, %	Perheen keskikoko
1950	930 572	3 457 474	4 029 803	85,8	3,7
1960	1 036 270	3 855 037	4 446 222	86,7	3,7
1970	1 153 878	3 986 005	4 598 336	86,7	3,5
1980	1 278 102	4 023 091	4 787 778	84,0	3,1
1990	1 365 341	4 101 922	4 998 478	82,1	3,0
2000	1 401 963	4 053 850	5 181 115	78,2	2,9
2010	1 455 073	4 065 168	5 375 276	75,6	2,8
2012	1 465 733	4 075 094	5 426 674	75,1	2,8
2013	1 471 085	4 081 903	5 451 270	74,9	2,8
2014	1 473 666	4 084 001	5 471 753	74,6	2,8
2015	1 475 335	4 084 544	5 487 308	74,4	2,8
2016	1 475 583	4 072 565	5 503 297	74,0	2,8
2017	1 471 500	4 055 224	5 513 130	73,6	2,8

Suomen yleisin perhetyyppi on edelleen lapseton aviopari, joita oli 36 prosenttia kaikista perheistä vuonna 2017. Vielä vuonna 2004 Suomen yleisin perhetyyppi oli aviopari, jonka luona asuu jonkin ikäisiä lapsia. Vuonna 2017 avioparin ja lasten muodostamia perheitä oli 28 prosenttia kaikista perheistä. Tämän perhetyypin määrä on pitkään ollut laskusuunnassa, kun taas lapsettomien avioparien määrä on ollut kasvussa.

Avoparien määrä kääntyi laskuun, kun se viime vuosina oli ollut hitaassa kasvussa. Avopariperheiden suhteellinen osuus kaikista perheistä oli edellisvuoden tapaan 23 prosenttia. Avopareja, joilla ei ole lapsia, on tosin vielä vain 15 prosenttia kaikista perheistä. Avopareja, joilla on lapsia, on nykyisin kahdeksan prosenttia kaikista perheistä.

Äiti ja lapsia -perheitä on kymmenen prosenttia kaikista perheistä. Isä ja lapsia -perheet ovat edelleen harvinaisia, näitä perheitä on vain kaksi perhettä sadasta. Suhteellinen osuus ei ole juuri muuttunut viime vuosina.

Maaliskuun alusta vuonna 2017 tuli voimaan avioliittolain muutos, jonka seurauksena osa rekisteröidyistä pareista on muuttanut parisuhteensa avioliitoksi eikä uusia rekisteröityjä pareja ole voinut enää muodostua. Vuoden 2017 lopussa rekisteröidyssä parisuhteessa eli 640 miesparia ja 834 naisparia, mikä on yhteensä 1 210 paria vähemmän kuin vuonna 2016. Miesaviopareja oli 524 ja naisaviopareja 1 042. Saman

sukupuolen avioparin perheitä oli siis yhteensä lähes 1 600 (0,1 %). Näistä 67 prosenttia oli naisparin perheitä. Saman sukupuolen avioparin ja lasten muodostamia perheitä oli yhteensä 395.

Taulukko 2. Perheet tyypeittäin 1950–2017

Vuosi	Yhteen- sä	Avio- pari, ei lapsia ¹⁾	Avio- pari ja lapsia ²⁾	Avo- pari ja lapsia	Avo- pari, ei lapsia	Äiti ja lapsia	Isä ja lapsia	Reki- steröity mies- pari ³⁾	Reki- steröity nais- pari ³⁾
1950	930 572	176 650	593 763	..	..	137 803	22 356	..	..
1960	1 036 270	207 897	678 822	..	..	129 706	19 845	..	..
1970 ⁴⁾	1 153 878	260 562	722 001	6 800	19 100	126 394	19 021	..	..
1980 ⁵⁾	1 278 102	302 818	711 226	36 200	65 900	140 725	21 233	..	..
1990	1 365 341	364 452	640 062	65 896	123 471	147 297	24 161	..	..
2000	1 401 963	436 019	514 868	102 581	160 132	159 432	28 931	..	..
2010	1 455 073	513 889	446 433	117 254	195 967	149 651	30 278	706	895
2011	1 460 570	518 550	442 257	118 054	200 171	149 196	30 534	773	1 035
2012	1 465 733	523 221	439 194	118 136	203 334	149 143	30 714	829	1 162
2013	1 471 085	525 933	434 571	120 040	208 264	149 110	30 955	905	1 307
2014	1 473 666	527 238	429 811	121 499	211 673	149 668	31 342	991	1 444
2015	1 475 335	528 539	424 185	121 657	215 620	150 274	31 452	1 023	1 585
2016	1 475 583	529 697	418 032	123 321	218 439	151 459	31 951	1 052	1 632
2017	1 471 500	531 575	412 497	123 234	217 644	152 460	32 616	640	834
%									
1950	100,0	19,0	63,8	..	..	14,8	2,4	..	..
1960	100,0	20,1	65,5	..	..	12,5	1,9	..	..
1970 ⁴⁾	100,0	22,6	62,6	0,6	1,7	11,0	1,6	..	..
1980 ⁵⁾	100,0	23,7	55,6	2,8	5,2	11,0	1,7	..	..
1990	100,0	26,7	46,9	4,8	9,0	10,8	1,8	..	..
2000	100,0	31,1	36,7	7,3	11,4	11,4	2,1	..	..
2010	100,0	35,3	30,7	8,1	13,5	10,3	2,1	0,0	0,1
2011	100,0	35,5	30,3	8,1	13,7	10,2	2,1	0,1	0,1
2012	100,0	35,7	30,0	8,1	13,9	10,2	2,1	0,1	0,1
2013	100,0	35,8	29,5	8,2	14,2	10,1	2,1	0,1	0,1
2014	100,0	35,8	29,2	8,2	14,4	10,2	2,1	0,1	0,1
2015	100,0	35,8	28,8	8,3	14,6	10,2	2,1	0,1	0,1
2016	100,0	35,9	28,3	8,4	14,8	10,3	2,2	0,1	0,1
2017	100,0	36,0	28,0	8,4	14,8	10,4	2,2	0,0	0,1

1) Vuonna 2017 aviopari, ei lapsia -perhetyypin perheitä 519 oli miesparin perheitä ja 652 naisparin perheitä.

2) Vuonna 2017 samaa sukupuolta olevia aviopari ja lapsia -perhetyypin perheitä oli yhteensä 395.

3) Rekisteröity pari ja lapsia -perhetyypin perheitä oli yhteensä 363 vuonna 2017.

4) Väestölaskennan perhetyypijakauma korjattu haastattelututkimusten perusteella (Aromaa, Cantell & Jaakkola: Avoliitto, Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos 49, Helsinki 1981).

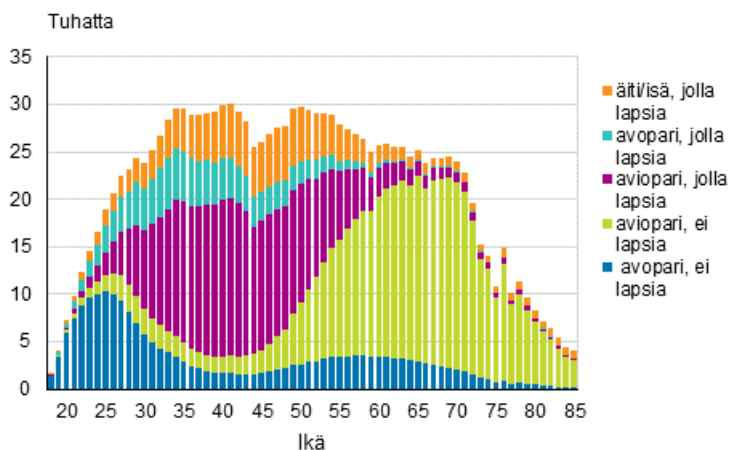
5) Väestölaskennan perhetyypijakaumaa korjattu vuoden 1981 rekisteripohjaisella perhe- ja avopariaineistolla.

1.1 53-vuotiaiden naisten lapset muuttaneet kotoa

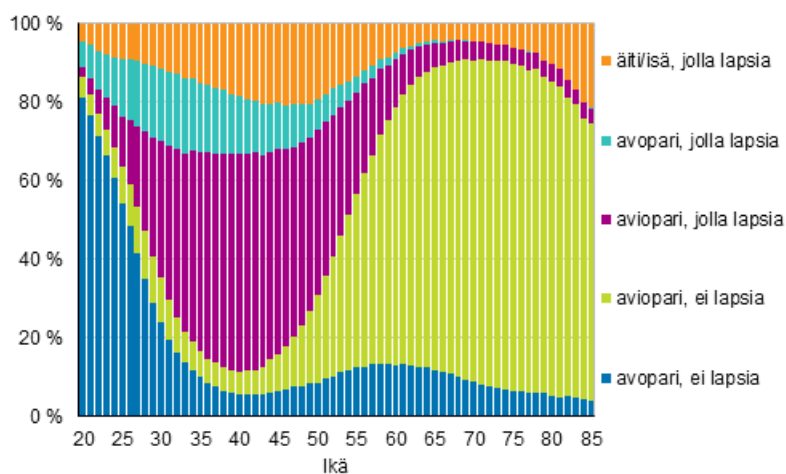
Naisten perhetyypit ovat erilaiset eri ikävaiheissa. Alle 29-vuotiailla perheellisillä naisilla perhetyyppi on tyypillisimmillään lapseton avopari. Jo 29-vuotiailla naisilla yleisin perhetyyppi on aviopari ja lapsia. Tämä on luonnollista, koska nykyisin ensimmäinen lapsi synnytetään keskimäärin 29,2-vuotiaana ja ensimmäinen avioliitto solmitaan keskimäärin 31,7-vuotiaana. Vasta 53-vuotiaiden naisten kohdalla

yleisimmäksi perhemuodoksi muuttuu lapseton aviopari. Kaikkein vanhimpien – vähintään 92-vuotiaiden – naisten perheeseen kuuluu useammin lapsi kuin aviomies. Perheväestöön tosin kuuluu tämän ikäisistä naisista vain yhdeksän prosenttia. Miesten vanhuus on perhetilastojen valossa erilainen kuin naisten. Vähintään 92-vuotiaista miehistä 35 prosenttia kuuluu perheisiin. Tällöin perhe on tyypillisesti aviopari, jonka luona ei asu lapsia.

Kuvio 1. Perheet tyypeittäin vaimon/äidin iän mukaan 2017 (isä ja lapsia – perheet isän iän mukaan)

Kuvio 2. Perheet tyypeittäin vaimon/äidin iän mukaan 2017 suhteellinen jakauma (isä ja lapsia – perheet isän iän mukaan)

1.2 Aviopareista 80 prosenttia ensimmäisissä liitoissaan

Aina 39-vuotiaaksi asti lapsettomien naisten parisuhde on useammin avo- kuin avioliitto. Äideistä puolestaan alle 26-vuotiaiden pienessä joukossa on enemmän avoliitossa asuvia kuin naimisissa olevia. Tätä vanhemmista puolison kanssa asuvista äideistä enemmistö on naimisissa. Mitä vanhempi nainen, sitä todennäköisemmin hänen parisuhteensa on avioliitto.

Avioparien osuus kaikista perheistä on 64 prosenttia ja parisuhdeperheistä 74 prosenttia. Avopareja on kaikista perheistä 23 prosenttia ja parisuhdeperheistä 26 prosenttia.

Kaikista aviopareista 80 prosenttia on sellaisia, joissa kumpikin puoliso on ensimmäisessä avioliitossaan. Avopareista 68 prosenttia on sellaisia, ettei kumpikaan puolisoista ole ollut aikaisemmin naimisissa. Avopareilla on siten keskimäärin selvästi useammin taustalla jommankumman puolison edellinen avioliitto kuin aviopareilla.

1.3 Avoliitossa elävistä suurin osa on naimattomia

Avopuolison kanssa ilman lapsia elävistä naisista 74 ja miehistä 75 prosenttia on naimattomia, joten sukupuolten välillä ei tässä ole juuri eroa. Avovaimoissa on leskiä enemmän kuin avomiehissä. Lasten ja avopuolison kanssa asuvien naisten ja miesten siviilisäädystä ei ole juurikaan eroa.

Yhden vanhemman perheiden isät ja äidit eroavat siviilisäädyltään. Isistä yli puolet on eronneita, äideistä 43 prosenttia. Äideistä kolmannes on naimattomia, isistä noin viidennes. On kuitenkin huomioitava, että lapsen iällä ei ole mitään rajoitusta, eli ei puhuta vain yksinhuoltajista. Yhden vanhemman perheen lapsi voi olla minkä ikäinen tahansa, eli tässä mukana ovat myös esimerkiksi vanhojen leskiäitien ja heidän aikuisten lastensa muodostamat perheet.

Taulukkoon 3 on lisätty myös yhden vanhemman perheiden sarakkeet, eli isät ja äidit, joilla on alaikäisiä lapsia. Heidän siviilisäätyrakenteensa poikkeaa selvästi kaikkien yhden vanhemman perheiden ryhmästä: leskiä on vähemmän ja kaikkia muita siviilisäätymiä on enemmän. Huomionarvoista on, että yhden vanhemman lapsiperheiden isissä leskiä on suhteellisesti enemmän kuin äideissä, vaikka leskeksi jää vähemmän isiä kuin äitejä. Eroissa lapset yleensä jäävät äidille, kuolemantapauksissa valinnanvaraa ei ole. Yhden vanhemman lapsiperheiden äideistä 42 prosenttia on naimattomia, osa alusta asti ilman puolisoa äideiksi tulleita, mutta suuri osa avoerojen seurauksena.

Taulukko 3. Miehen/vaimon/isän/äidin siviilisäätty avoliitossa ja yhden vanhemman perheissä 2017, %

Siviili-säätty	Perhetyyppi							
	Avo-mies ei lapsia	Avo-vaimo ei lapsia	Avo-mies ja lapsia	Avo-vaimo ja lapsia	Isä ja lapsia	Isä ja alle 18-v. lapsia	Äiti ja lapsia	Äiti ja alle 18-v. lapsia
Naimaton	74,4	73,9	78,5	79,3	21,2	28,1	33,9	41,7
Naimisissa	0,7	0,6	0,6	0,6	13,5	15,5	10,7	12,8
Eronnut	22,8	21,9	20,4	19,2	51,0	52,1	42,8	43,1
Leski	1,8	3,7	0,5	0,9	14,3	4,3	12,7	2,4
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Lukumäärä	217 644	217 644	123 234	123 234	32 616	17 641	152 460	106 939

2. Viisi prosenttia perheistä kokonaan vieraskielisiä

Kaikista perheistä 85 prosenttia on sellaisia, että ainoa vanhempi tai molemmat puoliset ovat suomenkielisiä. Vastaavasti kokonaan ruotsinkielisiä perheitä on neljä prosenttia. Perheitä, joissa toinen puoliso on ruotsinkielinen ja toinen suomenkielinen on kolme prosenttia kaikista perheistä. Suomen- ja ruotsinkielisten yhdistelmiä muihin kieliin on noin neljässä prosentissa perheitä. Perheitä, joissa molemmat puoliset tai ainoa vanhempi ovat vieraskielisiä, on kaikkiaan 67 201 eli viisi prosenttia kaikista perheistä.

Ruotsinkielisillä miehillä on selvästi enemmän suomenkielisiä vaimoja kuin ruotsinkielisillä naisilla suomenkielisiä miehiä. Kahden ruotsinkielisen pariskuntaa on vain 3 588 enemmän kuin suomenkielisen ja ruotsinkielisen pariskuntaa.

Suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvista miehistä 31 687 on avio- tai avoliitossa vieraskielisen kanssa, naisista 25 377. Liitot vieraskielisten kanssa lisääntyivät 1 415:lla vuonna 2017.

Taulukko 4. Suomen-, ruotsin- tai muunkieliset perheet 1990, 2000, 2010, 2016–2017

Mies/vaimo suomen-, ruotsin- tai muunkielinen	Vuosi				
	1990	2000	2010	2016	2017
Suomenkielinen mies ja suomenkielinen vaimo	1 088 742	1 089 232	1 114 828	1 100 370	1 090 887
Suomenkielinen mies ja ruotsinkielinen vaimo	16 544	17 394	18 337	18 455	18 358
Suomenkielinen vaimo ja ruotsinkielinen mies	22 734	23 445	24 552	24 544	24 445
Suomenkielinen mies ja muunkielinen vaimo	4 020	11 094	21 772	29 069	29 649
Suomenkielinen vaimo ja muunkielinen mies	5 951	10 236	17 441	22 957	23 657
Suomenkielinen äiti/isä	162 209	174 861	161 302	158 771	159 320
Ruotsinkielinen mies ja ruotsinkielinen vaimo	53 348	49 198	47 881	46 722	46 391
Ruotsinkielinen mies ja muunkielinen vaimo	300	655	1 434	1 969	2 016
Ruotsinkielinen vaimo ja muunkielinen mies	410	678	1 261	1 654	1 720
Ruotsinkielinen äiti/isä	8 489	8 609	7 953	7 860	7 834
Muunkielinen mies ja muunkielinen vaimo	1 832	11 668	27 638	46 433	49 279
Muunkielinen äiti/isä	792	4 893	10 674	16 779	17 922

2.1 Venäjänkielisistä perheistä 15 prosenttia yhden vanhemman perheitä

Suurin vieraskielisten ryhmä Suomessa ovat venäjänkieliset. Vuoden 2017 lopussa Suomessa oli yhteensä 15 751 sellaista venäjänkielistä perhettä, joissa perheen ainoa vanhempi tai molemmat vanhemmat olivat venäjänkielisiä. Hieman vähemmän (13 524) on perheitä, joissa jompikumpi puolisoista on venäjänkielinen. Venäjänkielisten perheiden määrä on 533 perhettä suurempi kuin vuosi sitten.

Venäjänkielisiä yhden vanhemman perheitä on 4 440, mikä on 15 prosenttia kaikista venäjänkielisistä perheistä. Venäjänkielisillä yhden vanhemman perheet ovat hieman yleisempiä kuin yhden vanhemman perheet kaikista perheistä (12,6 %). Venäjänkielisistä yhden vanhemman perheistä 94 prosenttia on äidin ja lasten muodostamia perheitä, kun kaikista yhden vanhemman perheistä näitä on 82 prosenttia.

Venäjänkielisten perheistä yleisin kieliyhdistelmä on venäjänkielinen mies ja venäjänkielinen vaimo. Vuoden 2017 aikana tällaisten pariien määrä on kasvanut 147:lla. Vuonna 1990 venäjänkielisiä pariskuntia oli vain 300, nyt jo 11 311.

Toiseksi yleisin venäjänkielisten perheiden kieliyhdistelmä on suomenkielinen mies ja venäjänkielinen vaimo, 8 634. On edelleen melko harvinaista, että suomenkielisellä naisella on venäjänkielinen puoliso. Näiden määrä oli 1 751 vuoden 2017 lopussa.

2.2 Ulkomaalaisten perheistä yleisimpiä ovat kahden ulkomaan kansalaisen perheet

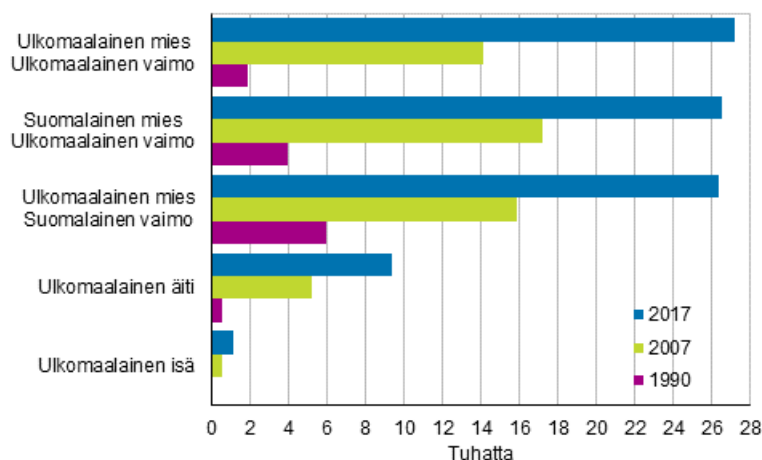
Vain kuusi prosenttia, 90 838 perhettä, Suomen perheistä on sellaisia, joissa vähintään toinen puolisoista tai perheen ainoa vanhempi on ulkomaan kansalainen. Vuonna 1990 Suomessa oli vain 12 500 tällaista perhettä, vuonna 2000 jo 36 000. Viimeisen vuoden aikana näiden perheiden määrä on kasvanut 1 949 perheellä. Määrällisesti eniten kasvoi niiden perheiden määrä, jossa suomalaisella naisella on ulkomaalainen mies.

Yleisin yhdistelmä ulkomaalaisten perheissä oli 1990-luvun alkupuolella Suomen kansalainen vaimona ja ulkomaan kansalainen miehenä. 2000-luvun alussa oli eniten sellaisia ulkomaalaisten perheitä, joissa vaimo oli ulkomaan kansalainen ja mies Suomen kansalainen. Vielä vuonna 2013 yleisin yhdistelmä ulkomaalaisten perheissä oli edelleen suomalainen mies ja ulkomaalainen vaimo. Vuonna 2014 kahden ulkomaalaisen puolison perheet nousivat yleisimmäksi ulkomaalaisten perhetyyppiä. Nyt kahden ulkomaalaisen puolison muodostamia perheitä on 27 235 (kuvio 3). Tässä ei tehdä eroa avio- ja avoliittojen välille.

Perheistä, joissa vähintään toinen puolisoista tai ainoa vanhempi on ulkomaan kansalainen, suurin ulkomaalaisten ryhmä on Viron kansalaisten perheet, joita on 15 046. Venäjän kansalaisten perheitä on puolestaan 11 650.

Sellaisia perheitä, joissa ainoa vanhempi tai molemmat puoliset ovat ulkomaiden kansalaisia, on 37 849. Perheitä, joissa molemmat puoliset tai ainoa vanhempi on Venäjän kansalainen, oli vuoden 2017 lopussa 4 872. Kokonaan virolaisia perheitä oli 9 164, joista 31 prosenttia on äitien ja lasten perheitä. Virolaisperheiden määrä pieneni edellisestä vuodesta 109 perheellä. Kahden Kiinan kansalaisen tai yhden vanhemman kiinalaisia perheitä oli 1 385. Näiden perheiden määrä on kasvanut edellisestä vuodesta 67 perheellä. Kiinan kansalaisten perheitä 13 prosenttia on äidin ja lasten perheitä.

Kuvio 3. Ulkomaiden kansalaisten perheet 1990, 2007 ja 2017

2.3 Miehillä naisia useammin ulkomailta syntynyt puoliso

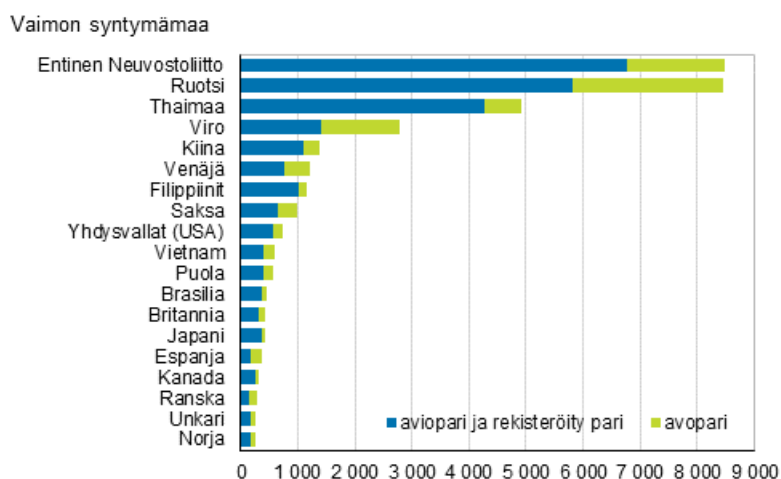
Parhaan käsityksen suomalaisten ulkomailta syntyneistä puolisoista saa tarkastelemalla puolisoitten syntymämaita. On tosin muistettava, että kahden Suomen kansalaisen lapsiakin on syntynyt jonkin verran

ulkomailla. Lapsi voi olla esimerkiksi adoptoitu tai vanhemmat ovat lapsen syntyessä asuneet vakinaisesti ulkomailla. Suomessa syntyneillä miehillä on 41 126 ulkomailla syntynyttä puolisoa. Määrä on kasvanut edellisestä vuodesta 559 hengellä. Suomessa syntyneillä naisilla on 35 500 ulkomailla syntynyttä puolisoa, määrä on kasvanut 804 hengellä. Nykyään miehillä on useammin ulkomailla syntynyt puoliso kuin naisilla.

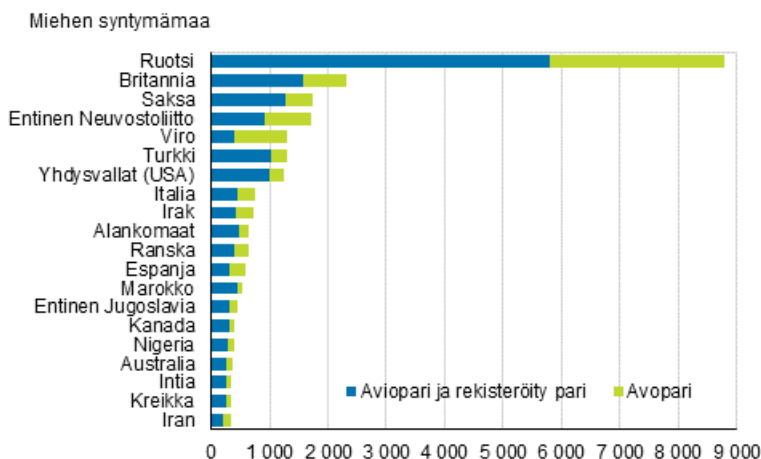
Suomalaisten miesten ja naisten ulkomailla syntyneet puoliset ovat lähtöisin eri maista. Miesten puoliset ovat lähinnä naapurimaissa ja Itä-Aasiassa syntyneitä. Entisen Neuvostoliiton alueella syntyneitä ei voida erotella virolaisiksi tai venäläisiksi (tai muissa entisissä neuvostotasavalloissa syntyneiksi), koska virolaisillakin on syntymämaana usein Neuvostoliitto ja suuri osa sieltä tulleista puolisoista on muuttanut Suomeen jo ennen Neuvostoliiton hajoamista. Suomalaismiehillä on entisessä Neuvostoliitossa, Venäjällä tai Virossa syntyneitä puolisoita 12 481, Ruotsissa syntyneitä puolisoita on 8 455. Thaimaassa syntyneitä puolisoita on 4 927. Seuraavaksi yleisimmät puolisoitten syntymämaat ovat Kiina, Filippiinit, Saksa, Yhdysvallat ja Vietnam.

Naisten ulkomailla syntyneet puoliset ovat useammista eri maista kuin miesten puoliset. Ruotsissa syntyneitä puolisoita on 8 778. Entisessä Neuvostoliitossa, Venäjällä ja Virossa syntyneitä miehiä on 3 007 eli 160 vähemmän kuin edellisena vuonna. Seuraavaksi useimmin suomalaisnaisten ulkomailla syntyneet puoliset ovat Britannia, Saksasta, Turkista ja Yhdysvalloista.

Kuvio 4A. Suomessa syntyneiden miesten ulkomailla syntyneet puoliset syntymämaan mukaan 2017

Kuvio 4B. Suomessa syntyneiden naisten ulkomailla syntyneet puoliset syntymämaan mukaan 2017

3. Perheistä 39 prosenttia lapsiperheitä

Suomessa oli vuoden 2017 lopussa 566 242 lapsiperhettä. Lapsiperheessä asuu kotona vähintään yksi alle 18-vuotias lapsi. Lapsiperheitä on 39 prosenttia kaikista perheistä. Lapsiperheiden osuus on viime vuodet olleet tasaisessa laskussa. Lapsiperheissä asuu vanhemmatkin sisarukset mukaan lukien 39 prosenttia väestöstä.

Lapsiperheiden määrä on vähentynyt edellisestä vuodesta 3 434 perheellä. Vähennyksen määrä on 1 640 suurempi kuin edellisenä vuonna. Sellaisten lapsiperheiden määrä, joissa on alle 7-vuotiaita lapsia, pienehti edellisestä vuodesta 5 028 perheellä.

Taulukko 5. Lapsiperheet tyypeittäin 1950–2017

Vuosi	Yhteensä	Avio- pari ja lapsia	Avo- pari ja lapsia	Äiti ja lapsia	Isä ja lapsia	Rekis- teröity pari ja lapsia	Henki- löitä lapsi- per- heissä	Alle 18-v. lapsia	Lapsi- perhei- tä kaikis- ta, %	Lapsi- perhe- väestö, %
1950	599 329	515 115	..	74 319	9 895	..	..	1 341 330	64,4	..
1960	678 046	601 542	..	67 381	9 123	..	..	1 536 464	65,4	..
1970 ¹⁾	677 035	602 076	5 800	61 173	7 986	..	..	1 345 089	58,7	..
1980 ²⁾	688 732	572 142	32 100	74 839	9 651	..	..	1 163 926	53,9	..
1990	640 637	490 999	59 900	78 948	10 790	..	2 437 592	1 135 686	46,9	48,8
2000	612 627	398 892	95 120	103 984	14 631	..	2 317 291	1 116 687	43,7	44,7
2010	582 360	356 943	107 368	101 946	15 836	267	2 200 603	1 068 554	40,0	40,8
2011	580 547	354 567	107 738	101 963	15 940	339	2 185 130	1 061 710	39,7	40,5
2012	578 409	352 159	107 751	102 013	16 081	405	2 176 199	1 058 664	39,5	40,1
2013	575 683	347 817	109 104	102 152	16 163	447	2 166 385	1 056 606	39,1	39,7
2014	573 566	343 428	110 069	103 115	16 430	524	2 158 867	1 055 763	38,9	39,5
2015	571 470	339 342	110 891	103 972	16 661	604	2 149 905	1 053 444	38,7	39,2
2016	569 676	334 861	111 307	105 693	17 164	651	2 139 737	1 051 285	38,6	38,9
2017	566 242	330 252 ³⁾	111 065	106 939	17 641	345	2 124 972	1 046 336	38,5	38,5
%										
1950	100,0	85,9	..	12,4	1,7	..	..	..	..	..
1960	100,0	88,7	..	9,9	1,3	..	..	..	..	..
1970 ¹⁾	100,0	88,9	0,9	9,0	1,2	..	..	..	..	..
1980 ²⁾	100,0	83,1	4,7	10,9	1,4	..	..	..	..	..
1990	100,0	76,6	9,4	12,3	1,7	..	..	..	..	..
2000	100,0	65,1	15,5	17,0	2,4	..	..	..	..	..
2010	100,0	61,3	18,4	17,5	2,7	0,0	..	..	..	..
2011	100,0	61,1	18,6	17,6	2,7	0,1	..	..	..	..
2012	100,0	60,9	18,6	17,6	2,8	0,1	..	..	..	..
2013	100,0	60,4	19,0	17,7	2,8	0,1	..	..	..	..
2014	100,0	59,9	19,2	18,0	2,9	0,1	..	..	..	..
2015	100,0	59,4	19,4	18,2	2,9	0,1	..	..	..	..
2016	100,0	58,8	19,5	18,6	3,0	0,1	..	..	..	..
2017	100,0	58,3	19,6	18,9	3,1	0,1	..	..	..	..

1) Väestölaskennan perhetyyppijakauma korjattu haastattelututkimusten perusteella (Aromaa, Cantell & Jaakkola: Avoliitto, Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos 49, Helsinki 1981).

2) Väestölaskennan perhetyyppijakaumaa korjattu vuosien 1981 rekisteripohjaisella perhe- ja avopariaineistolla.

3) Sisältää yhteensä 388 saman sukupuolen aviopari ja lapsia -perhettä.

3.1 Lapsiperheistä 58 prosenttia on avioparien perheitä

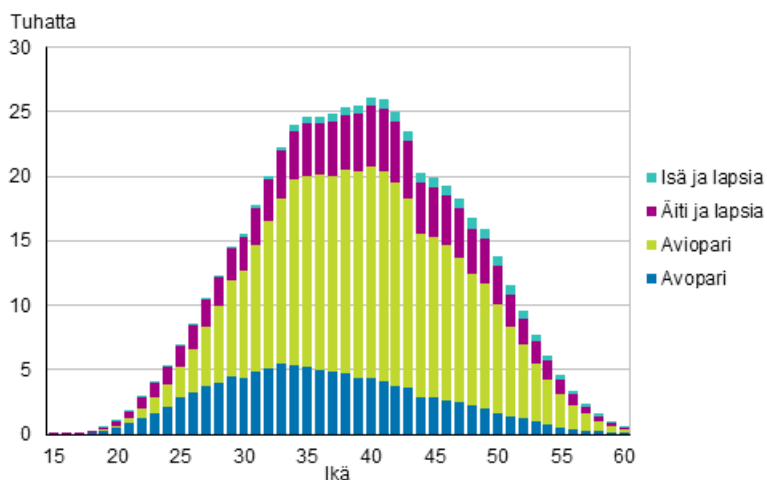
Yleisin lapsiperhe on edelleenkin avioparin ja lasten muodostama perhe. Avioparin perheitä on 58 prosentissa lapsiperheistä. Tämä on lapsiperhemuoto, jonka määrä ja suhteellinen osuus ovat jatkuvasti pienentyneet, mutta silti muut lapsiperhemuodot ovat vielä kaukana sen lukumäärästä. Myös avopari ja lapsia -perheiden määrä pieneni. Muiden lapsiperhetyyppien määrät sen sijaan kasvoivat vuoden aikana. Vuoden 2017 lopussa Suomessa oli lähes 111 100 avoparin muodostamaa lapsiperhettä, mikä on 20 prosenttia lapsiperheistä. Vuoteen 2016 verrattuna avoparin perheiden määrä pieneni 242 perheellä.

Nykyään 57 prosenttia esikoisista syntyy avioliiton ulkopuolella. Kaikista vuonna 2017 syntyneistä lapsista avioliiton ulkopuolella syntyneiden osuus on 45 prosenttia.

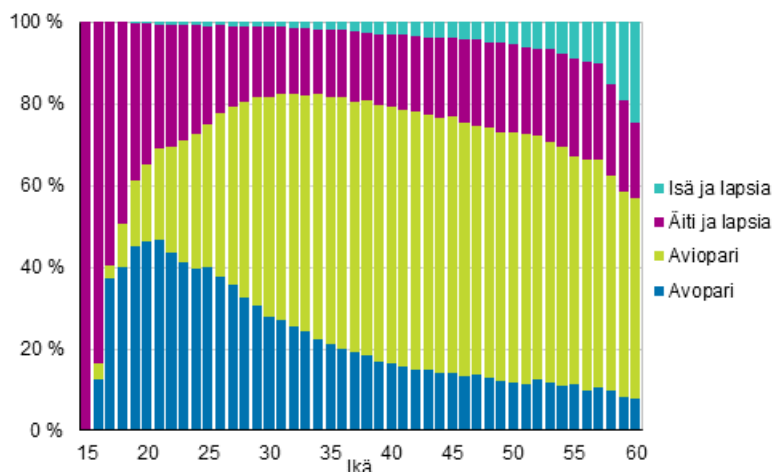
Äidin ja lasten muodostamien perheiden määrä on kasvanut 1 200 perheellä vuoteen 2016 verrattuna. Vuoden 2017 lopussa äidin ja lasten muodostamia perheitä oli 106 939. Yhden vanhemman perheitä (äiti ja lapsia tai isä ja lapsia) on yli viidennes (22 %) lapsiperheistä. Sellaiset lapsiperheet, joissa asuu vakituisesti isä ja lapsia, ovat edelleen melko harvinaisia. Niitä on vain 17 641.

Maaliskuun alusta vuonna 2017 tuli voimaan avioliittolain muutos, jonka seurauksena osa rekisteröidyistä pareista muutti parisuhteensa avioliitoksi eikä uusia rekisteröityjä pareja ole voinut enää muodostua. Rekisteröidyn parin ja alle 18-vuotiaiden lasten muodostamien perheidän määrä onkin pienentynyt noin kolmella sadalla edellisvuodesta. Nyt rekisteröidyn parin ja lasten muodostamia perheitä on enää 345. Saman sukupuolen avioparin ja alaikäisten lasten muodostamia perheitä oli vuoden 2017 lopussa puolestaan 388.

Kuvio 5A. Lapsiperheet tyypeittäin äidin/yksinhuoltajaisän iän mukaan 2017

Kuvio 5B. Lapsiperheet tyypeittäin äidin/yksinhuoltajaisän iän mukaan 2017, suhteellinen jakauma

3.2 Uusperheiden määrä väheni, mutta osuus pysyi ennallaan

Uusperheellä tarkoitetaan perhettä, jossa on alle 18-vuotias vain toisen puolison lapsi, eli lapsi on tavallaan saanut uuden sosiaalisen vanhemman. Arkikielessä kuulee käsitettä käytettävän väljemmin: erilaisista erojen seurauksena syntyneistä viikonloppuperheistä puhutaan uusperheinä. Perhetilastot joudutaan kuitenkin tekemään lapsen vakinaisen asuinpaikan mukaan. Samaa lasta ei voida tilastoida kahteen perheeseen. Eronneet isät ja äidit, joiden luona on lapsia vain viikonloppuisin ja lomalla, jäävät perhetilaston ulkopuolelle, elleivät ole perustaneet uutta perhettä. Samaa sukupuolta olevien pariin perheitä ei ole huomioitu uusperhetarkastelussa.

Uusperheitä on 51 300 eli yhdeksän prosenttia kaikista lapsiperheistä. Uusperheiden määrä kasvoi hitaasti siitä lähtien kun niistä tehtiin ensimmäiset tilastot vuonna 1990. Viimeisten kymmenen vuoden aikana uusperheiden määrä on pysynyt jokseenkin samalla tasolla, mutta aivan viime vuosina määrä näyttää kääntyneen laskuun. Vuodesta 2016 uusperheiden määrä pieneni 321 perheellä.

Yleensä uusperheen lapsi on äidin lapsi, joka on saanut uuden sosiaalisen isän. Uusperheiden vanhemmista 48 prosenttia on naimisissa keskenään ja 52 prosenttia on avoliitossa. Jos perheeseen on syntynyt yhteinenkin lapsi, ovat vanhemmat tavallisimmin menneet naimisiin, mutta muuten uudet puoliset asuvat enimmäkseen avoliitossa. Perheitä, joissa asuu vakituisesti "sinun, minun ja meidän lapsia" on edelleen melko vähän, tällaisia perheitä on 944.

Taulukko 6. Uusperheet 1990–2017

Vuosi	Yhteensä	Avio- pari	Avo- pari	Uus- per- heiden osuus lapsi- per- heis- tä, %	Äidin lapset	Isän lapset	Yhteiset lapset	Alle 18-v. lapsia uusper- heissä	Ei yh- teisten lasten osuus kaikista lapsista, %	Uus- per- heiden alle 18-v. lasten osuus kaikis- ta lap- sista, %
1990	44 426	21 808	22 618	6,9	50 713	7 443	30 089	88 245	5,1	7,8
1995	42 460	19 197	23 263	6,6	50 322	7 637	29 242	87 201	5,0	7,6
2000	47 288	21 315	25 973	7,7	58 550	8 541	30 931	98 022	6,0	8,8
2005	52 204	24 722	27 482	8,8	66 228	9 746	32 465	108 439	7,0	10,0
2010	53 265	26 612	26 653	9,1	66 508	10 417	33 057	109 982	7,2	10,3
2011	53 361	26 698	26 663	9,2	66 423	10 473	33 169	110 065	7,2	10,4
2012	53 018	26 838	26 180	9,2	65 873	10 519	33 263	109 655	7,2	10,4
2013	52 709	26 316	26 393	9,2	65 196	10 761	33 611	109 568	7,2	10,4
2014	52 207	25 673	26 534	9,1	64 859	10 720	33 588	109 167	7,2	10,3
2015	52 251	25 266	26 985	9,1	64 810	10 901	33 513	109 224	7,2	10,4
2016	51 636	24 877	26 759	9,1	64 280	11 045	33 096	108 421	7,2	10,3
2017	51 315	24 690	26 625	9,1	63 798	11 116	33 855	107 769	7,2	10,3

3.3 Kaksilapsisten perheiden määrä pieneni jälleen

Perheiden lapsimääriä tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon perheen elinvaihe. Tilastoissa ovat esimerkiksi yksilapsisina perheet, joilla vasta esikoinen on syntynyt. Samoin yksilapsisina ovat perheet, joilla enää nuorin lapsi asuu kotona. Perhetilastossa on kuvattu tietyn hetken poikkileikkaustilanne, eli minkä kokoisia perheitä maassa tietyllä hetkellä on, ei sitä, mikä on perheen lopullinen lapsiluku. Näin ollen eri ajankohtia on vaikea vertailla väestön ikärakenteen epätasaisuuden vuoksi.

Selvin muutos perheiden lapsimäärissä pitkällä aikavälillä on vähintään nelilapsisten perheiden määrän ja suhteellisen osuuden putoaminen 1960-luvulta lähtien (taulukko 7). 1980-luvun puolenvälin jälkeen vähintään nelilapsisten perheiden määrä alkoi kasvaa, joskin 2000-luvulla kasvu on ollut hidasta. Yksilapsisten perheiden määrä on vähentynyt tasaisesti. Myös kaksilapsisten perheiden määrä on kahden poikkeusvuoden jälkeen jatkanut laskuaan. Edellisvuodesta näiden perheiden määrä pieneni 685 perheellä. Vuonna 2017 kolmelapsisten perheiden määrä pysyi samalla tasolla ja vähintään nelilapsisten lähes samalla tasolla kuin edellisvuonna. Perheitä, joissa on vähintään 10 alaikäistä lasta, oli vuoden 2017 lopussa yhteensä 438.

Taulukko 7. Lapsiperheiden lapsiluku 1950–2017

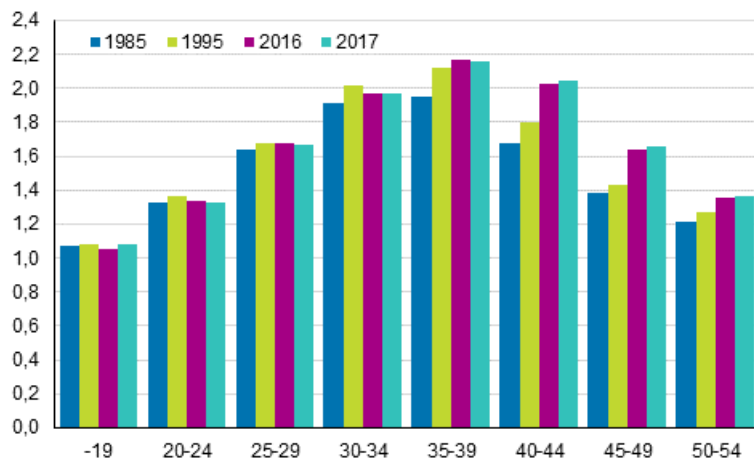
Vuosi	Perheitä yhteensä	Perheiden lapsiluku				Alle 18-v. lapsia keskimäärin
		1	2	3	4 -	
1950	599 329	234 682	173 092	95 100	96 455	2,24
1960	678 046	253 285	202 408	112 446	109 907	2,27
1970	677 035	287 649	222 276	100 358	66 752	1,99
1980	688 732	333 812	264 944	70 100	19 876	1,69
1990	640 637	286 549	250 317	81 163	22 608	1,77
2000	612 627	268 369	230 758	85 025	28 475	1,82
2005	591 528	255 549	225 879	81 775	28 325	1,83
2010	582 360	254 551	222 596	76 860	28 353	1,83
2011	580 547	253 995	221 643	76 367	28 542	1,83
2012	578 409	252 986	220 806	75 969	28 648	1,83
2013	575 683	250 318	220 656	75 725	28 984	1,84
2014	573 566	247 882	220 487	76 033	29 164	1,84
2015	571 470	245 871	220 610	75 844	29 145	1,84
2016	569 676	244 159	220 801	75 489	29 227	1,85
2017	566 242	241 709	220 116	75 326	29 091	1,85
%						
1950	100,0	39,2	28,9	15,9	16,1	..
1960	100,0	37,4	29,9	16,6	16,2	..
1970	100,0	42,5	32,8	14,8	9,9	..
1980	100,0	48,5	38,5	10,2	2,9	..
1990	100,0	44,7	39,1	12,7	3,5	..
2000	100,0	43,8	37,7	13,9	4,6	..
2005	100,0	43,2	38,2	13,8	4,8	..
2010	100,0	43,7	38,2	13,2	4,9	..
2011	100,0	43,8	38,2	13,2	4,9	..
2012	100,0	43,7	38,2	13,1	5,0	..
2013	100,0	43,5	38,3	13,2	5,0	..
2014	100,0	43,2	38,4	13,3	5,1	..
2015	100,0	43,0	38,6	13,3	5,1	..
2016	100,0	42,9	38,8	13,3	5,1	..
2017	100,0	42,9	38,9	13,3	5,1	..

Lapsiperheen keskimääräistä lapsilukua ei voi suoraan vertailla eri ajankohtina, koska eri perhevaiheessa olevien ikäluokkien suuruudet vaihtelevat. Sekään ei anna suoraan aivan yksiselitteistä tietoa, sillä synnytysikä on kohonnut jatkuvasti. 2000-luvulla lapsiperheiden keskimääräinen lapsiluku on pysynyt lähes ennallaan.

Viime aikojen kehitys tulee esiin kuviossa 6, jossa on äidin iän mukaan laskettu keskimääräinen alaikäisten kotona asuvien lasten määrä. Synnyttäjien vanheneminen näkyy siten, että yli 40-vuotiailla äideillä on suunnilleen saman verran lapsia kussakin ikäryhmässä kuin edellisenä vuonna ja selkeästi enemmän kuin vuonna 1995. Alle 35-vuotiailla äideillä on puolestaan saman verran tai hieman vähemmän lapsia kuin 1990-luvun puolivälissä.

Kuvio 6. Lapsiperheiden keskimääräinen lapsiluku äidin iän mukaan 1985, 1995, 2016 ja 2017

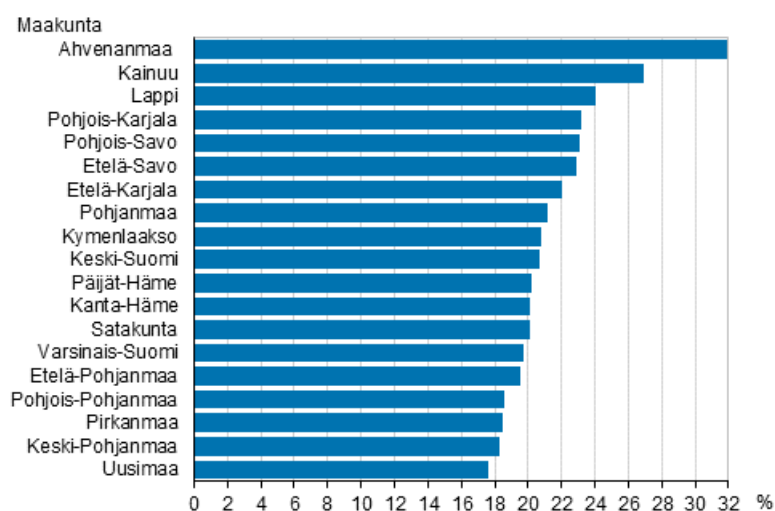

4. Lapsiperhetyyppien yleisyydessä on maakuntakohtaisia eroja

4.1 Avopariperheitä eniten Ahvenanmaalla ja Kainuussa

Aviopariperhe on tavallisin lapsiperhetyyppi kaikissa maakunnissa, vaikka selviä erojakin on havaittavissa. Aviopariperheiden osuus lapsiperheistä vaihtelee maakunnittain Keski-Pohjanmaan 66 prosentin ja Ahvenanmaan 48 prosentin välillä. Eroihin maakuntien välillä vaikuttavat avopariperheiden ja yhden vanhemman perheiden yleisyys. Suhteellisesti eniten avopareja on Ahvenanmaalla, Kainuussa ja Lapissa. Ahvenanmaalla 32 prosenttia lapsiperheistä on avoparien perheitä, Kainuussa 27 ja Lapissa 24 prosenttia. Maan pienin avopariperheiden osuus on Uudellamaalla, missä se on 18 prosenttia.

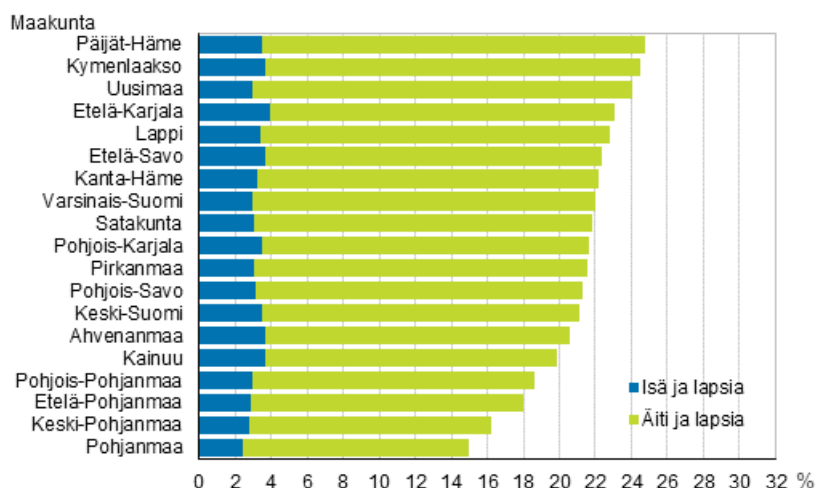
Kuvio 7. Avopariperheiden osuus lapsiperheistä maakunnittain 2017

4.2 Yhden vanhemman lapsiperheitä vähiten Pohjanmaalla ja eniten Päijät-Hämeessä

Yhden vanhemman lapsiperheiden yleisyydessä on melko suuria maakuntakohtaisia eroja. Vähiten yhden vanhemman lapsiperheitä on Pohjanmaalla, missä lapsiperheistä 15 prosentissa on vain yksi vanhempi. Sen sijaan Päijät-Hämeessä yhden vanhemman lapsiperheitä on 24,8 prosenttia, mikä on eniten Suomessa. Päijät-Hämeen jälkeen suhteellisesti ottaen eniten yhden vanhemman lapsiperheitä on Kymenlaaksossa (24,5 %) ja Uudellamaalla (24,0 %). Vähiten yhden vanhemman lapsiperheitä on Pohjanmaan jälkeen Keski-Pohjanmaalla (16,2 %) ja Etelä-Pohjanmaalla (18,0 %). (Kuvio 8.)

Kuvio 8. Yhden vanhemman perheiden osuus lapsiperheistä maakunnittain 2017

Maakuntien välinen vaihtelu yhden vanhemman lapsiperheiden osuudessa johtuu enimmäkseen äiti ja lapsia -perheiden erilaisista osuuksista. Isä ja lapsia -perheiden osuus lapsiperheistä on kaikissa maakunnissa 2-4 prosenttia. Osuus on suurin Etelä-Karjalassa (3,9 %).

Kuntatasolla yhden vanhemman lapsiperheitä on suhteellisesti eniten Manner-Suomen kunnista Harjavallassa ja Hartolassa, (28,0 %). Helsingissä, Multialla ja Turussa yhden vanhemman lapsiperheiden osuus oli lähes yhtä suuri (27,9 %). Monissa Ahvenanmaan kunnissa prosenttiosuudet ovat myös korkeita, mutta suuri osa kunnista on niin pieniä että jo muutaman perheen tyyppin muutos saattaa muuttaa prosenttiosuuksia paljon. Maarianhaminassa yhden vanhemman perheiden osuus on 27 prosenttia.

Suhteellisesti vähiten yhden vanhemman lapsiperheitä on Manner-Suomessa Luodossa (4,6 %) ja Pedersören kunnassa (7,1 %).

Luotoa voitaneen pitää Suomen perherakenteeltaan perinteisimpänä kuntana, koska siellä yhden vanhemman lapsiperheiden osuus (4,6 %) on maan pienin ja vastaavasti avioparien suurin (88,1 %). Eniten perheissä asuu alaikäisiä lapsia Lumijoella, Perhossa ja Sievissä, keskimäärin 3,0. Koko maan keskiarvo on 1,85.

5. Lapsista 63 prosenttia elää avioparin perheessä

Lapsiperheitä voidaan tarkastella myös pitämällä yksikkönä perheen sijasta lasta. Tulokset ovat tällöin hieman erilaisia. Esimerkiksi 58 prosenttia lapsiperheistä on avioparien perheitä, mutta 63 prosenttia lapsista asuu avioparien perheissä, koska niissä on keskimäärin enemmän lapsia kuin avoparien ja yhden vanhemman perheissä. Kahden vanhemman perheessä (eli kun lukuun lisätään avoparien ja rekisteröityjen parien lapset) asuu 81 prosenttia alaikäisistä lapsista.

Taulukko 8. Alle 18-vuotiaat lapset perhetyypeittäin 1985–2017

Vuosi	Yhteensä	Aviopari	Rekisteröity parisuhde	Avopari	Äiti	Isä
1985	1 136 027	959 580	..	61 386	102 413	12 648
1990	1 135 686	916 855	..	91 164	113 184	14 483
1995	1 150 562	858 255	..	125 222	148 706	18 379
2000	1 116 687	777 447	..	156 411	162 544	20 285
2005	1 084 865	727 638	131	172 898	162 875	21 323
2010	1 064 470	704 953	397	175 563	161 427	22 130
2011	1 061 710	701 396	500	175 981	161 575	22 258
2012	1 058 664	697 517	597	176 104	162 035	22 411
2013	1 056 606	691 581	672	178 899	162 836	22 618
2014	1 055 763	685 150	797	181 515	165 203	23 098
2015	1 053 444	677 854	938	183 463	167 618	23 571
2016	1 051 285	669 773	1 014	184 914	171 323	24 261
2017	1 046 336	661 557	611	185 140	174 060	24 968
%						
1985	100,0	84,5	..	5,4	9,0	1,1
1990	100,0	80,7	..	8,0	10,0	1,3
1995	100,0	74,6	..	10,9	12,9	1,6
2000	100,0	69,6	..	14,0	14,6	1,8
2005	100,0	67,1	0,0	15,9	15,0	2,0
2010	100,0	66,2	0,0	16,5	15,2	2,1
2011	100,0	66,1	0,1	16,6	15,2	2,1
2012	100,0	65,9	0,1	16,6	15,3	2,1
2013	100,0	65,5	0,1	16,9	15,4	2,1
2014	100,0	64,9	0,1	17,2	15,6	2,2
2015	100,0	64,3	0,1	17,4	15,9	2,2
2016	100,0	63,7	0,1	17,6	16,3	2,3
2017	100,0	63,2	0,1	17,7	16,6	2,4

5.1 Lapsista 23 prosenttia perheidensä ainoita lapsia

Vaikka 43 prosenttia lapsiperheistä oli vuoden 2017 lopussa yksilapsisia, perheiden lapsista oli samanaikaisesti ainoita lapsia vain 23 prosenttia. Näistä lapsista useilla ainoana lapsena olo on vain tilapäistä, sillä osa tulee saamaan sisarusen myöhemmin. Osalla lapsista vanhempi sisarus on jo täyttänyt 18 vuotta tai muuttanut pois kotoa.

Vuoden 2017 lopussa 42 prosenttia lapsista eli yhden sisarusen kanssa ja 35 prosentilla lapsista oli ainakin kaksi sisarusta kotonaan. Vuonna 1985 vain 27 prosentilla lapsista oli vähintään kaksi sisarusta kotona.

Taulukko 9. Lapset perheen alaikäisten lasten määrän mukaan 1985–2017

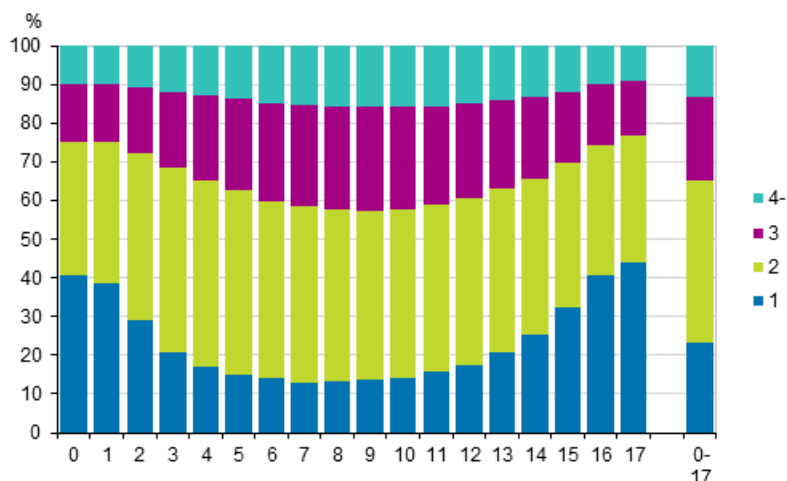
Vuosi	Yhteensä	Perheen alaikäisten lasten määrä			
		1	2	3	4 -
1985	1 136 027	306 784	518 206	221 211	89 826
1990	1 135 751	286 529	500 680	243 504	105 038
1995	1 150 562	284 915	484 092	257 283	124 272
2000	1 116 687	268 369	461 516	255 075	131 727
2005	1 084 865	255 549	451 758	245 325	132 233
2010	1 064 470	254 551	445 192	230 580	134 147
2011	1 061 710	253 995	443 286	229 101	135 328
2012	1 058 664	252 986	441 612	227 907	136 159
2013	1 056 606	250 318	441 312	227 175	137 801
2014	1 055 763	247 882	440 974	228 099	138 808
2015	1 053 444	245 871	441 220	227 532	138 821
2016	1 051 285	244 159	441 602	226 467	139 057
2017	1 046 336	241 709	440 232	225 978	138 417
%					
1985	100,0	27,0	45,6	19,5	7,9
1990	100,0	25,2	44,1	21,4	9,2
1995	100,0	24,8	42,1	22,4	10,8
2000	100,0	24,0	41,3	22,8	11,8
2005	100,0	23,6	41,6	22,6	12,2
2010	100,0	23,9	41,8	21,7	12,6
2011	100,0	23,9	41,8	21,6	12,7
2012	100,0	23,9	41,7	21,5	12,9
2013	100,0	23,7	41,8	21,5	13,0
2014	100,0	23,5	41,8	21,6	13,1
2015	100,0	23,3	41,9	21,6	13,1
2016	100,0	23,2	42,0	21,5	13,2
2017	100,0	23,1	42,1	21,6	13,2

Perhetilastojen poikkileikkauksellisuus havainnollistuu kuviossa 9, jossa on kuvattu perheiden lapset iän ja perheen lapsiluvun mukaan. Tässä ainoita lapsia määriteltäessä on otettu huomioon perheen kotona asuvat alle 18-vuotiaat lapset. Alle vuoden ikäisistä ainoita lapsia on 41 prosenttia, eli he ovat perheidensä esikoisia. Alimmillaan ainoiden lasten osuus ikäluokasta on 7–8-vuotiailla: heistä 13 prosenttia on ainoita lapsia.

Esikoisen ollessa noin 9-vuotias perheeseen on todennäköisesti jo syntynyt toinenkin lapsi. Toisaalta vanhempi sisarus on harvemmin täyttänyt 18 vuotta. Kun voidaan olettaa, että osalle 7–8-vuotiaista syntyy vielä sisarus ja osalla on jo kotoa lähtenyt sisarus, voidaan päätellä, että noin 10 prosenttia lapsista jää lopullisesti ainokaiseksi. Samaan tulokseen päädytään tarkastelemalla koko maan naisten lapsimääriä synnytettyjen lasten määrän mukaan.

Kuviosta 9 näkyy, että 9-vuotiailla perhe on suurimmillaan. Tämän ikäisistä noin 43 prosenttia asuu perheissä, joissa on vähintään kolme alaikäistä lasta.

Kuvio 9. Lapset iän ja perheen alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärän mukaan 2017

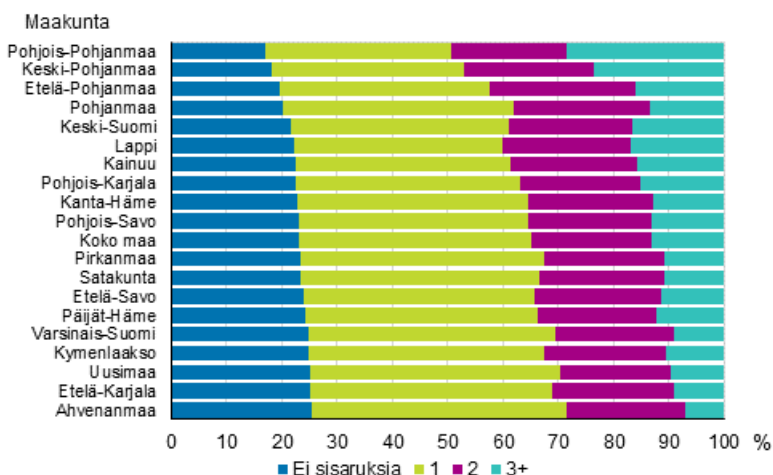
5.2 Sisarusten määrässä eroa alueiden välillä

Sisarusten määrässä on eroja myös alueittain. Alueilla, joissa perheet ovat suurempia, useiden sisarusten kanssa asuvien lasten osuus on myös luonnollisesti suurempi kuin pienten perheiden alueilla.

Pohjois-Pohjanmaalla 29 prosentilla lapsista on kolme tai enemmän kotona asuvaa alle 18-vuotiasta sisarusta. Sen sijaan Etelä-Karjalassa, Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa lähes joka kymmenes elää vähintään kolmen sisaruksen kanssa. Ahvenanmaalla vain seitsemän prosenttia lapsista elää näin monen sisaruksen kanssa.

Pohjois-, Keski- ja Etelä-Pohjanmaalla on myös pienimmät ilman sisaruksia elävien lasten osuudet – alle 20 prosenttia. Ahvenanmaalla, Etelä-Karjalassa ja Uudellamaalla useammalla kuin joka neljännellä lapsella ei ole yhtään kotona asuvaa sisarusta.

Kuvio 10. Perheen alaikäisten sisarusten määrä maakunnittain 2017, %

5.3 Seitsemän prosenttia lapsista saanut uuden sosiaalisen vanhemman

Uusperheissä kasvaa kaikkiaan 107 769 alle 18-vuotiasta lasta, 10 prosenttia kaikista lapsista. Uusperheessä kasvavien lasten määrä pieni hieman edellisestä vuodesta ja suhteellinen osuus pysyi samana. Näistä puolisoitten yhteisiä lapsia on 32 855, eli lapsi on syntynyt perheeseen, jossa on ennestään vain äidin ja/tai vain isän lapsia. Uusperheistä 44 prosenttia on sellaisia, että perheeseen on syntynyt myös yhteisiä lapsia. Varsinaisia uusperheen lapsia, eli lapsia, jotka ovat saaneet uuden sosiaalisen vanhemman, on 74 914 eli

seitsemän prosenttia kaikista lapsista. Näistä lapsista 63 798 on äidin perheeseen tuomia lapsia ja 11 116 isän.

5.4 Toisen polven ulkomaalaistaustaisten lasten osuudessa ei muutosta

Tilastokeskus otti vuoden 2012 aikana käyttöön uuden syntyperäluokituksen. Suomalaistaustaisia ovat henkilöt, joilla vähintään toinen vanhemmista on syntynyt Suomessa. Suomalaistaustaisia ovat myös ne henkilöt, joiden vanhemmista ei ole tietoa, mutta joiden äidinkieli on suomi, ruotsi tai saame. Ulkomaalaistaustaisia ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Ulkomaalaistaustaisia ovat myös ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole tietoa. Syntyperäluokituksen avulla on helposti eriteltävissä ensimmäisen (ulkomailla syntyneet) ja toisen (Suomessa syntyneet) polven ulkomaista syntyperää olevat henkilöt. Seuraavassa on tarkastelukohteena kaikki Suomen väestöön kuuluvat lapset.

Edellä mainituilla perusteilla kaikista alaikäisistä lapsista 86 000 eli kahdeksan prosenttia oli ulkomaalaistaustaisia vuoden 2017 lopussa. Vuoden aikana ulkomaalaistaustaisten alaikäisten lasten määrä on kasvanut yli viidellä tuhannella. Vuonna 1990 ulkomaalaistaustaisia alaikäisiä lapsia oli 3 500.

Ensimmäisen polven ulkomaalaistaustaisia lapsia oli vuoteen 2003 saakka enemmän kuin toisen polven, mutta seuraavana vuonna toisen polven ulkomaalaistaustaisia lapsia oli hieman enemmän eli 51 prosenttia. Vuoden 2017 lopussa toisen polven ulkomaalaistaustaisia lapsia oli 61 prosenttia kaikista ulkomaalaistaustaisista lapsista. Viime vuosina suhdeluku on pysynyt samalla tasolla.

6. Lapsen asemassa olevien nuorten osuus ennallaan

Lasten kotoa lähdön muuttumisesta on vaikeaa saada tarkkaa kuvaa, koska aikaisemmin opiskelijoita ei otettu vakituisesti asumaan opiskelupaikkakunnille. He olivat virallisesti kirjoilla vanhempiensa luona. Vuoden 1994 kesäkuussa tuli voimaan laki, joka oikeutti jokaisen valitsemaan virallisen asuinkuntansa. Muuttoliiketilastoihin lain muutos vaikutti vuosikymmenen loppuun asti kuitenkin vaimeten loppua kohden.

Lasten kotoa lähtöä kuvataan seuraavaksi perheessä lapsen asemassa olevien määrällä. Perheen lapsi voi tosin jäädä kotiin asumaan ja tuoda puolison kanssaan asumaan tai saada lapsen, jolloin nuori perheenperustaja ei ole tilastoissa enää vanhempiensa perheessä lapsen asemassa, vaan omassa perheessään aikuisena. Tällainen asumismuoto on tosin erittäin harvinainen Suomessa. Jo ennen kotikuntalakia vuodesta 1985 vuoteen 1993 lapsen asemassa olevien prosenttiosuus nuorisosta putosi jyrkästi. Myös lain voimaantulon jälkeen heidän osuutensa edelleen pieneni vuoteen 2013 asti, minkä jälkeen prosenttiosuus suureni kahdella kymmenyksellä. Vuonna 2017 lapsen asemassa olevien nuorten suhteellinen osuus ikäryhmästä ei muuttunut edellisestä vuodesta.

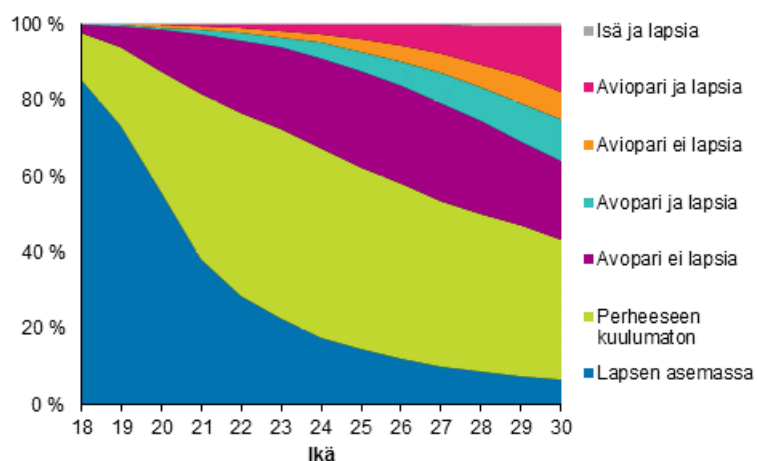
Taulukko 10. Lapsen asemassa olevat 20–24-vuotiaat nuoret 1985–2017

Vuosi	20–24-vuotiaita			Asuu vanhempiensa luona			Vanhempien luona asuvien osuus kaikista, %		
	Yhteensä	Miehet	Naiset	Yhteensä	Miehet	Naiset	Yhteensä	Miehet	Naiset
1985	377 267	192 738	184 529	203 186	126 280	76 906	53,9	65,5	41,7
1990	343 608	175 039	168 569	165 754	103 971	61 783	48,2	59,4	36,7
1995	305 051	156 008	149 043	126 448	79 642	46 806	41,5	51,0	31,4
2000	327 230	167 084	160 146	109 510	70 895	38 615	33,5	42,4	24,1
2005	333 936	170 710	163 226	96 473	63 875	32 598	28,9	37,4	20,0
2010	327 780	167 817	159 963	85 967	56 185	29 782	26,2	33,5	18,6
2011	332 881	170 256	162 625	85 742	55 810	29 932	25,8	32,8	18,4
2012	339 758	173 775	165 983	85 892	56 027	29 865	25,3	32,2	18,0
2013	340 871	174 276	166 595	85 676	55 532	30 144	25,1	31,9	18,1
2014	342 086	174 762	167 324	86 739	56 113	30 626	25,3	32,1	18,3
2015	339 216	173 332	165 884	85 797	55 361	30 436	25,3	31,9	18,3
2016	335 040	171 797	163 243	83 774	54 126	29 648	25,0	31,5	18,2
2017	327 752	168 014	159 738	81 941	52 938	29 003	25,0	31,5	18,2

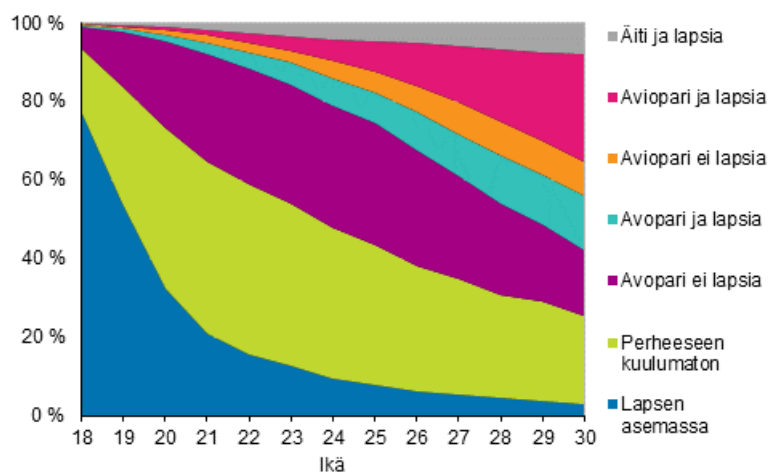
Nuoret naiset lähtevät kotoa aikaisemmin kuin nuoret miehet. Nykyään 67 prosenttia naisista on lähtenyt kotoa 20-vuotiaana, miehistä 45 prosenttia. Naisten osuus pieneni prosenttiyksiköllä edellisvuodesta ja miesten osuus pysyi ennallaan.

Kuvio 11. 18–30-vuotiaat miehet perheeseen mukaan 2017

Kuvio 12. 18–30-vuotiaat naiset perheeseen mukaan 2017

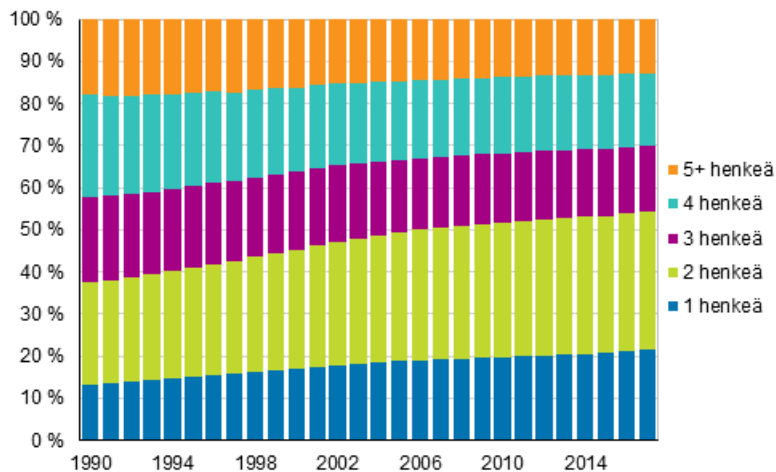

Suomessa on noin 54 000 henkilöä, jotka ovat täyttäneet 30 vuotta ja ovat perheessään lapsen asemassa. Heistä 75 prosenttia on miehiä. Tällaisten lapsen asemassa olevien vähintään 30-vuotiaiden henkilöiden määrä on kuitenkin vähentynyt edellisvuodesta.

7. Yksinasuminen vaihtelee iän mukaan

Yksinasuvien osuus väestöstä on kasvanut kahden viime vuosikymmen aikana yhdestä kolmeen prosenttiin vuosittain. Vuoden 2017 lopussa 22 prosenttia Suomen väestöstä asui yksin. Yleisin asumismuoto on kahden hengen asutokunta, joissa asuu noin kolmannes väestöstä. Neljän hengen asutokuntien osuus on 17 prosenttia. (Kuvio 13)

Kuvio 13. Asutokuntaväestö asutokunnan koon mukaan 1990–2017

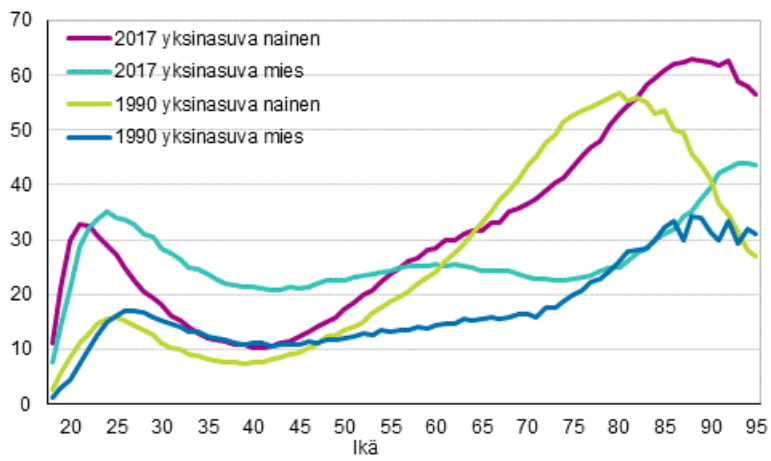

Yksinasumisen yleisyydessä ja ajoittumisessa on eroja sukupuolten välillä. Määrällisesti suurimmat yksinasuvien ryhmät ovat 70-vuotiaat naiset (14 374 henkeä) ja 25-vuotiaat miehet (12 470 henkeä). Kaiken kaikkiaan naiset asuvat miehiä useammin yksin. Kaikista 18 vuotta täyttäneistä naisista 27 prosenttia asuu yksin, miehistä 25 prosenttia.

Naisten elämänsäkaarella yksinasumisessa on enemmän vaihtelua kuin miehillä. Useampi kuin joka neljäs 20–25 vuotias nainen asuu yksin, mutta 25-vuoden jälkeen yksin asumisen todennäköisyys naisilla laskee. Miehillä varhaisaikuisuuden yksineläminen jatkuu usein pidempään kuin naisilla, sillä 21–32 vuotiaista yli neljäsosa asuu yksin. Miesten yksinasumisen todennäköisyys alkaa siis laskea huomattavasti myöhemmin kuin naisilla eli vasta yli kolmekymppisenä. Naisilla yksin asuminen on kaikkein todennäköisintä vanhana: 79 vuotta täyttäneistä naisista yli puolet asuu yksin. Miehillä yksinasumisen todennäköisyys on suurinta vanhana ja toisaalta nuorena aikuisena. Harvinaisinta naisten yksin asuminen on 40–41 vuoden iässä, jolloin yksin asuu joka kymmenes nainen. Miesten yksinasuminen on puolestaan harvinaisinta 18–19 vuotiaana.

Vuoden 1990 jälkeen miesten yksinasuminen on yleistynyt lähes kaikissa ikäryhmissä, erityisesti työikäisillä ja yli 90-vuotiailla. Naisilla yksinasuminen on yleistynyt erityisesti alle 25-vuotiailla ja yli 85-vuotiailla. Yksinasuminen on 65–80-vuotiailla naisilla nyt harvinaisempaa kuin vuonna 1990.

Kuvio 14. Yksinasuvien miesten ja naisten osuus ikäluokasta 1990 ja 2017

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Perheväestö ja perheen keskikoko 1950–2017

Vuosi	Perheiden määrä	Perheväestö	Kokoväestö	Perheväestön osuus, %	Perheen keskikoko
1950	930 572	3 457 474	4 029 803	85,8	3,7
1960	1 036 270	3 855 037	4 446 222	86,7	3,7
1970	1 153 878	3 986 005	4 598 336	86,7	3,5
1980	1 278 102	4 023 091	4 787 778	84,0	3,1
1990	1 365 341	4 101 922	4 998 478	82,1	3,0
2000	1 401 963	4 053 850	5 181 115	78,2	2,9
2005	1 426 002	4 037 753	5 255 580	76,8	2,8
2006	1 431 376	4 039 944	5 276 955	76,6	2,8
2007	1 437 709	4 045 561	5 300 484	76,3	2,8
2008	1 444 386	4 051 662	5 326 314	76,1	2,8
2009	1 450 488	4 059 511	5 351 427	75,9	2,8
2010	1 455 073	4 065 168	5 375 276	75,6	2,8
2011	1 460 570	4 069 930	5 401 267	75,4	2,8
2012	1 465 733	4 075 094	5 426 674	75,1	2,8
2013	1 471 085	4 081 903	5 451 270	74,9	2,8
2014	1 473 666	4 084 001	5 471 753	74,6	2,8
2015	1 475 335	4 080 544	5 487 308	74,4	2,8
2016	1 475 583	4 072 565	5 503 297	74,0	2,8
2017	1 471 500	4 055 224	5 513 130	73,6	2,8

Liitetaulukko 2. Ruotsinkieliset perheet tyyppin, puolisoiden/vanhempien iän ja lapsiluvun mukaan 31.12.2017

Perhetyyppi	Perheitä yhteensä	Lapsiperheitä					Henkilöitä perheissä	Lapsen asemassa olevia	
		Yhteensä	Perheet, alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärä					Yhteensä	Alle 18-vuotiaita
			1	2	3	4 -			
Perheitä yhteensä	54 225	20 030	8 065	8 196	2 993	776	149 838	49 222	36 965
Aviopari ilman lapsia	20 679	-	-	-	-	-	41 358	-	-
Aviopari ja lapsia	14 810	11 056	3 451	4 816	2 164	625	59 171	29 551	22 463
Avopari ilman lapsia	6 065	-	-	-	-	-	12 130	-	-
Avopari ja lapsia	4 837	4 297	1 920	1 860	450	67	17 917	8 243	7 274
Äiti ja lapsia	6 134	3 846	2 180	1 265	326	75	15 257	9 123	6 008

Perhe- tyyppi	Perheitä yhteensä	Lapsiperheitä					Henkilöitä perheissä	Lapsen asemassa olevia	
		Yhteensä	Perheet, alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärä					Yhteensä	Alle 18- vuotiaita
			1	2	3	4 -			
Isä ja lapsia	1 700	831	514	255	53	9	4 005	2 305	1 220

Liitetaulukko 3. Avioparit miehen ja vaimon avioliiton järjestysnumeron mukaan 31.12.2017

Perhe- tyyppi	Miehen avioliiton järjestys- numero	Naisen avioliiton järjestysnumero					
		Yhteensä	1	2	3	4 -	Tunte- maton
Kaikki avio- parit	Yhteensä	942 506	820 805	107 447	11 398	1 594	1 262
	1	815 217	759 068	50 916	3 998	531	704
	2	111 760	55 657	49 485	5 784	742	92
	3	12 191	4 425	6 161	1 367	229	9
	4-	1 667	525	806	244	91	1
	Tunte- maton	1 671	1 130	79	5	1	456
Avio- pari ilman lapsia	Yhteensä	530 404	449 686	70 217	8 303	1 234	964
	1	449 084	416 323	29 197	2 640	389	535
	2	70 464	29 701	35 732	4 379	584	68
	3	8 360	2 501	4 600	1 069	183	7
	4-	1 212	301	622	211	77	1
	Tunte- maton	1 284	860	66	4	1	353
Avio- pari ja lapsia	Yhteensä	412 102	371 119	37 230	3 095	360	298
	1	366 133	342 745	21 719	1 358	142	169
	2	41 296	25 956	13 753	1 405	158	24
	3	3 831	1 924	1 561	298	46	2
	4-	455	224	184	33	14	-
	Tunte- maton	387	270	13	1	-	103

Liitetaulukko 4. Perheet puolisoiden/vanhempien kielen mukaan 31.12.2017

Vaimon/ äidin kieli	Miehen/isän kieli										
	Yhteensä	Suomi	Ruotsi	Venäjä	Viro	Thai	Arabia	Kiina	Somali	Muu ja tunte- maton	Per- heessä ei isää
Kaikki perheet	1 471 500	1 168 062	74 552	14 074	8 206	287	5 770	2 075	1 889	44 125	152 460
Suomi	1 269 163	1 090 887	24 445	1 751	1 487	136	1 790	196	115	18 182	130 174
Ruotsi	72 603	18 358	46 391	48	64	13	93	6	7	1 489	6 134
Venäjä	26 512	8 634	391	11 311	722	1	97	10	8	1 143	4 195
Viro	12 708	3 362	208	279	5 528	-	58	2	3	376	2 892
Thai	5 739	4 661	266	13	23	112	9	2	1	83	569
Arabia	4 536	157	13	4	4	-	3 247	-	9	231	871
Kiina	3 664	1 377	69	11	5	2	6	1 735	1	164	294
Somali	3 280	49	2	5	3	-	7	-	1 648	34	1 532
Muu ja tunte- maton	40 679	11 431	1 067	407	144	17	260	84	23	21 447	5 799
Per- heessä ei äitiä	32 616	29 146	1 700	245	226	6	203	40	74	976	-

Liitetaulukko 5. Lapsiperheet vanhempien kielen mukaan 31.12.2017

Äidin kieli	Isän kieli										
	Yhteensä	Suomi	Ruotsi	Venäjä	Viro	Arabia	Somali	Thai	Kiina	Muu ja tunte- maton	Per- heessä ei isää
Kaikki lapsi- perheet	566 242	391 053	25 182	6 803	4 282	4 020	1 530	132	1 137	25 164	106 939
Suomi	465 060	356 535	8 054	602	651	838	65	64	72	8 871	89 308
Ruotsi	26 301	6 245	15 353	15	32	51	4	9	3	743	3 846
Venäjä	13 606	3 281	186	5 679	385	51	2	1	3	606	3 412
Viro	7 271	1 340	95	145	2 974	22	-	-	-	182	2 513
Arabia	3 782	78	8	2	2	2 726	7	-	-	173	786
Somali	2 819	22	1	2	3	4	1 388	-	-	19	1 380
Thai	2 770	2 062	116	2	8	4	-	41	2	40	495
Kiina	2 004	677	35	1	3	1	-	-	988	68	231
Muu ja tunte- maton	24 988	5 240	503	190	56	166	13	11	42	13 799	4 968
Per- heessä ei äitiä	17 641	15 573	831	165	168	157	51	6	27	663	-

Liitetaulukko 6. Perheet puolisoiden/vanhempien kansalaisuuden mukaan 31.12.2017

Vaimon/ äidin kansa- laisuus	Miehen/isän kansalaisuus												
	Yhteensä	Suomi	Viro	Venäjä	Thaimaa	Kiina	Irak	Ruotsi	Somalia	Viet- nam	Ukraina	Muu ja tunte- maton	Per- heessä ei isää
Kaikki yhteensä	1 471 500	1 264 231	8 644	6 175	210	1 551	2 167	2 655	600	797	878	31 132	152 460
Suomi	1 375 620	1 206 200	1 745	2 174	120	310	840	2 219	266	274	216	18 229	143 027
Viro	12 468	2 938	6 066	139	-	1	13	9	2	2	18	412	2 868
Venäjä	9 111	3 706	257	3 636	-	6	7	5	-	12	51	299	1 132
Thaimaa	4 929	4 320	17	2	79	-	1	7	-	-	1	43	459
Kiina	2 679	1 211	3	6	1	1 180	-	3	-	6	-	93	176
Irak	2 001	459	1	1	-	-	1 128	-	-	1	-	29	382
Ruotsi	1 767	1 187	2	-	-	3	6	278	2	-	-	44	245
Somalia	1 384	401	3	-	-	-	2	5	294	-	-	20	659
Viet- nam	1 361	609	4	4	-	5	-	3	-	462	-	41	233
Ukraina	1 296	456	56	37	-	-	4	1	-	1	574	73	94
Muu ja tunte- maton	26 268	11 309	260	72	5	17	74	50	10	13	14	11 259	3 185
Per- heessä ei äitiä	32 616	31 435	230	104	5	29	92	75	26	26	4	590	-

Liitetaulukko 7. Lapsiperheet vanhempien kansalaisuuden mukaan 31.12.2017

Äidin kansa- laisuus	Isän kansalaisuus												
	Yhteensä	Suomi	Viro	Venäjä	Thaimaa	Irak	Kiina	Somalia	Syyria	Afga- nistan	Ruotsi	Muu ja tunte- maton	Per- heessä ei isää
Kaikki lapsi- perheet	566 242	429 246	4 662	2 752	107	1 594	895	485	785	537	1 084	17 156	106 939
Suomi	511 849	399 678	817	1 027	70	477	177	205	25	164	912	9 660	98 637
Viro	7 451	1 256	3 367	64	-	2	-	-	-	1	5	227	2 529
Venäjä	4 213	1 385	135	1 553	-	4	1	-	6	-	3	170	956
Thaimaa	2 350	1 891	5	-	29	-	-	-	-	-	1	21	403
Irak	1 664	325	-	-	-	967	-	-	1	-	-	18	353
Kiina	1 484	604	1	-	-	-	690	-	-	-	2	38	149
Somalia	1 236	349	3	-	-	-	-	252	1	-	4	12	615
Syyria	898	41	-	-	-	12	-	-	726	-	-	21	98
Afga- nistan	825	224	1	-	-	2	-	-	-	339	-	7	252
Ruotsi	816	517	-	-	-	3	1	1	1	-	76	22	195
Muu ja tunte- maton	15 815	6 208	161	40	3	45	4	8	10	8	29	6 547	2 752
Per- heessä ei äitiä	17 641	16 768	172	68	5	82	22	19	15	25	52	413	-

Liitetaulukko 8. Perheet puolisoiden/vanhempien syntymämaan mukaan 31.12.2017

Vaimon/ äidin syntymä- valtio	Miehen/isän syntymävaltio												
	Yhteensä	Suomi	Entinen Neuvos- toliitto	Viro	Ruotsi	Thaimaa	Kiina	Irak	Somalia	Venäjä	Entinen Jugo- slavia	Muu ja tunte- maton	Per- heessä ei isiä
Kaikki perheet	1 471 500	1 230 130	13 412	8 456	9 974	367	1 935	3 773	1 824	1 367	2 784	45 018	152 460
Suomi	1 328 023	1 158 567	1 720	1 287	8 778	202	168	716	129	291	462	21 747	133 956
Entinen Neuvos- toliitto	24 523	8 473	9 441	1 047	90	1	6	31	4	363	28	1 132	3 907
Viro	12 843	2 783	835	5 414	31	2	3	22	2	49	11	709	2 982
Ruotsi	11 131	8 455	16	7	411	2	1	17	2	-	10	274	1 936
Thaimaa	5 839	4 927	15	19	61	115	1	9	1	1	4	108	578
Kiina	3 550	1 389	12	4	17	3	1 653	2	1	4	1	187	277
Irak	3 456	67	1	3	2	-	1	2 520	2	1	-	137	722
Somalia	3 128	49	1	6	1	-	-	6	1 540	-	1	64	1 460
Venäjä	3 081	1 225	556	101	12	-	5	11	2	571	4	207	387
Entinen Jugo- slavia	2 714	175	2	1	1	-	-	14	-	1	1 820	250	450
Muu ja tunte- maton	40 596	13 583	555	348	218	35	61	283	67	70	379	19 192	5 805
Per- heessä ei aitia	32 616	30 437	258	219	352	7	36	142	74	16	64	1 011	-

Liitetaulukko 9. Lapsiperheet vanhempien syntymämaan mukaan 31.12.2017

Äidin syntymä- maa	Isän syntymämaa												
	Yhteensä	Suomi	Entinen Neuvos- toliitto	Viro	Ruotsi	Thaimaa	Irak	Somalia	Kiina	Enti- nen Jugo- slavia	Viet- nam	Muu ja tunte- maton	Per- heessä ei isää
Kaikki lapsi- perheet	566 242	409 118	6 305	4 584	6 029	166	2 673	1 504	1 099	1 811	790	25 224	106 939
Suomi	482 845	373 806	712	563	5 260	92	310	72	65	226	58	10 528	91 153
Entinen Neuvos- toliitto	12 092	3 256	4 433	490	49	1	22	1	3	21	1	818	2 997
Viro	7 885	1 225	413	3 141	18	1	7	-	-	7	3	418	2 652
Ruotsi	7 325	5 138	8	2	258	1	7	1	1	5	-	171	1 733
Thaimaa	2 824	2 170	5	3	33	44	4	-	-	3	6	52	504
Irak	2 769	28	1	1	2	0	1 988	2	-	-	1	100	646
Somalia	2 709	21	-	5	-	-	3	1 324	-	1	0	41	1 314
Kiina	1 971	673	3	3	8	-	1	-	978	0	13	68	224
Entinen Jugo- slavia	1 887	95	1	-	-	-	11	-	-	1 217	1	180	382
Vietnam	1 449	262	2	1	6	5	1	1	10	-	673	35	453
Muu ja tunte- maton	24 845	6 360	569	204	119	16	202	52	14	301	9	12 118	4 881
Per- heessä ei äitiä	17 641	16 084	158	171	276	6	117	51	28	30	25	695	-

Liitetaulukko 10. Perheet perhetyypin ja alle 18-vuotiaiden kotona asuvien lasten määrän mukaan 31.12.2017

Perhe- tyyppi	Alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärä					
	Yhteensä	1	2	3	4	5 -
Perhe- tyypit yhteensä	566 242	241 709	220 116	75 326	18 409	10 682
Avio- pari ja lapsia	330 252	115 821	139 223	52 982	13 340	8 886
Rekis- teröity pari- suhde	345	171	139	32	2	1
Avo- pari ja lapsia	111 065	54 989	42 030	11 051	2 274	721
Äiti ja lapsia	106 939	58 896	34 113	10 289	2 627	1 014
Isä ja lapsia	17 641	11 832	4 611	972	166	60
Suhteel- linen jakauma %	100,0	42,7	38,9	13,3	3,3	1,9
Avio- pari ja lapsia %	100,0	35,1	42,2	16,0	4,0	2,7
Rekis- teröity pari- suhde %	100,0	49,6	40,3	9,3	0,6	0,3
Avo- pari ja lapsia %	100,0	49,5	37,8	10,0	2,0	0,6
Äiti ja lapsia %	100,0	55,1	31,9	9,6	2,5	0,9
Isä ja lapsia %	100,0	67,1	26,1	5,5	0,9	0,3

Liitetaulukko 11. Lapsiperheet alle 18-vuotiaiden lasten määrän ja perhetyypin mukaan 31.12.2017

Alle 18- vuotiaiden lasten luku- määrä	Perhetyppi						
	Yhteensä	Avio- parit eri suku- puolta	Avio- parit samaa suku- puolta	Rekis- teröidyt parit	Avo- parit	Äiti ja lapsia	Isä ja lapsia
Yhteensä	566 242	329 864	388	345	111 065	106 939	17 641
1	241 709	115 602	219	171	54 989	58 896	11 832
2	220 116	139 099	124	139	42 030	34 113	4 611
3	75 326	52 944	38	32	11 051	10 289	972
4	18 409	13 334	6	2	2 274	2 627	166
5	5 493	4 210	-	1	552	689	41
6	2 289	1 950	1	-	121	209	8
7	1 235	1 118	-	-	32	77	8
8	751	709	-	-	12	28	2
9	476	461	-	-	4	10	1
10	262	262	-	-	-	-	-
11	117	116	-	-	-	1	-
12	41	41	-	-	-	-	-
13	12	12	-	-	-	-	-
14	3	3	-	-	-	-	-
15	-	-	-	-	-	-	-
16	3	3	-	-	-	-	-

Liitetaulukko 12. Uusperheet perhekoostumuksen ja lapsiluvun mukaan 31.12.2017

Perhe- tyyppi	Lasten määrä ¹⁾	Perheen lapset ovat						
		Yhteensä	Vain äidin	Vain isän	Äidin ja isän	Äidin ja yhteisiä	Isän ja yhteisiä	Äidin, isän ja yhteisiä
Kaikki uus- perheet ²⁾	Yhteensä	51 315	23 196	3 213	2 072	19 587	2 303	944
	1	17 659	15 201	2 458	-	-	-	-
	2	17 946	6 494	669	844	8 905	1 034	-
	3	10 622	1 254	75	736	7 342	873	342
	4	3 649	198	9	344	2 484	294	320
	5	1 047	35	-	113	647	75	177
	6-	392	14	2	35	209	27	105
Avio- pari	Yhteensä	24 690	8 814	1 256	768	11 821	1 439	592
	1	6 885	5 897	988	-	-	-	-
	2	8 350	2 388	243	326	4 837	556	-
	3	6 126	438	22	280	4 601	584	201
	4	2 352	71	3	115	1 758	211	194
	5	697	16	-	36	463	63	119
	6-	280	4	-	11	162	25	78
Avo- pari	Yhteensä	26 625	14 382	1 957	1 304	7 766	864	352
	1	10 774	9 304	1 470	-	-	-	-
	2	9 596	4 106	426	518	4 068	478	-
	3	4 496	816	53	456	2 741	289	141
	4	1 297	127	6	229	726	83	126
	5	350	19	-	77	184	12	58
	6-	112	10	2	24	47	2	27

1) Lasten määrä = perheen alle 18-vuotiaiden määrä.

2) Uusperhe = lapsiperhe, jonka kaikki alaikäiset lapset eivät ole puolisoiden yhteisiä.

Liitetaulukko 13. Perheet lasten ikäryhmien ja perhetyypin mukaan 31.12.2017

Perheessä ikäryhmän lapsia	Perhetyyppi						
	Perhetyypit yhteensä	Kahden vanhemman perheet	Avio-liitto ¹⁾	Avo-liitto	Yhden vanhemman perheet	Äiti ja lapsia	Isä ja lapsia
0-2	142 826	126 161	82 409	43 752	16 665	16 119	546
0-3	180 980	157 449	105 079	52 370	23 531	22 496	1 035
0-6	279 257	234 169	163 399	70 770	45 088	41 798	3 290
0-16	541 303	424 483	316 231	108 252	116 820	100 945	15 875
0-17	565 855	441 275	330 210	111 065	124 580	106 939	17 641
0-24	651 834	500 671	380 444	120 227	151 163	126 272	24 891
0-29	672 225	514 058	392 263	121 795	158 167	131 190	26 977
0-79	720 776	535 700	412 466	123 234	185 076	152 460	32 616
3-4	112 014	94 738	70 357	24 381	17 276	16 055	1 221
3-6	195 737	162 073	121 620	40 453	33 664	30 755	2 909
5-6	116 004	95 711	74 373	21 338	20 293	18 323	1 970
5-14	374 429	290 660	228 390	62 270	83 769	72 111	11 658
7-8	117 982	95 654	76 299	19 355	22 328	19 768	2 560
7-10	200 081	159 398	126 990	32 408	40 683	35 635	5 048
7-12	263 753	206 962	164 887	42 075	56 791	49 219	7 572
7-15	346 221	265 900	212 456	53 444	80 321	68 379	11 942
7-17	397 772	301 460	241 712	59 748	96 312	80 928	15 384
9-12	196 612	154 067	124 902	29 165	42 545	36 656	5 889
13-15	153 387	116 878	96 990	19 888	36 509	30 590	5 919
16-17	105 242	78 502	66 253	12 249	26 740	21 882	4 858
18-20	105 622	79 176	67 745	11 431	26 446	20 698	5 748
18-24	145 342	107 126	91 714	15 412	38 216	29 180	9 036
18-29	167 194	121 664	104 506	17 158	45 530	34 364	11 166
21-24	51 254	37 358	32 415	4 943	13 896	10 108	3 788
25-29	26 842	18 458	16 341	2 117	8 384	5 974	2 410
30-34	13 136	8 400	7 604	796	4 736	3 410	1 326
35-39	8 876	5 312	4 943	369	3 564	2 568	996
40-49	13 957	6 641	6 323	318	7 316	5 702	1 614
50-	16 014	3 519	3 390	129	12 495	10 525	1 970

1) Ml. rekisteröidyt parit ja saman sukupuolen avioparit.

Liitetaulukko 14. Perheiden 0–24- vuotiaat lapset perhetyypin mukaan 31.12.2017

Ikä	Perhetyyppi								
	Kaikkien perheiden lapset	Aviopari ja lapsia	Rekisteröity parisuhde ja lapsia	Avopari ja lapsia ¹⁾	Yksinhuoltaja-äidin lapsi	Yksinhuoltaja-isän lapsi	Uusperhe Äidin lapsi ²⁾	Uusperhe Isän lapsi ²⁾	Uusperhe yhteiset lapset ²⁾
0	50 347	27 986	108	17 506	4 670	77	582	4	3 960
1	53 191	31 007	57	16 145	5 813	169	278	6	4 012
2	55 650	33 813	57	14 572	6 880	328	534	21	3 874
3	58 077	36 282	42	13 286	7 927	540	992	70	3 658
4	59 011	37 431	37	11 997	8 815	731	1 447	141	3 308
5	60 454	38 629	31	11 447	9 451	896	2 150	200	2 964
6	60 888	39 306	28	10 716	9 684	1 154	2 781	325	2 663
7	62 168	40 215	32	10 449	10 257	1 215	3 390	437	2 322
8	61 695	40 026	33	9 767	10 426	1 443	3 943	517	1 839
9	60 956	39 579	20	9 210	10 586	1 561	4 435	675	1 483
10	60 316	39 079	29	8 731	10 837	1 640	4 804	753	1 080
11	60 491	39 173	28	8 501	10 987	1 802	5 117	949	726
12	59 019	38 302	21	7 936	10 879	1 881	5 440	953	463
13	59 108	37 912	24	7 720	11 343	2 109	5 594	1 123	253
14	57 778	36 983	21	7 258	11 347	2 169	5 598	1 180	137
15	56 616	36 003	12	7 074	11 314	2 213	5 783	1 182	66
16	55 943	35 329	15	6 602	11 506	2 491	5 648	1 258	31
17	54 628	34 502	16	6 223	11 338	2 549	5 282	1 322	16
18	49 145	31 525	7	5 421	9 710	2 482	1 631	426	26
19	38 005	24 910	3	4 021	7 048	2 023	992	240	8
20	27 262	17 646	3	2 788	5 247	1 578	.	.	.
21	18 864	12 071	1	1 857	3 669	1 266	.	.	.
22	14 488	9 154	0	1 447	2 840	1 047	.	.	.
23	11 975	7 629	0	1 105	2 349	892	.	.	.
24	9 352	5 937	0	789	1 869	757	.	.	.
0-6	397 618	244 454	360	95 669	53 240	3 895	8 764	767	24 439
0-17	1 046 336	661 557	611	185 140	174 060	24 968	63 798	11 116	32 855
0-24	1 215 427	770 429	625	202 568	206 792	35 013	.	.	.

1) Sisältää myös loppuvuodesta syntyneitä avoparien lapsia, joita isä ei ole vielä tunnustanut

2) Uusperhe = Lapsiperhe, jonka kaikki alaikäiset lapset eivät ole puolisoitten yhteisiä.

Liitetaulukko 15. Lapset iän ja perheen kotona asuvien alle 18-vuotiaiden lasten lukumäärän mukaan 31.12.2017

Jakau- ma	Ikä	Lasten lukumäärä					
		Perheen alle 18-v lasten luku- määrä yhteensä	1	2	3	4	5-
Luku- määrä	0-17	1 046 336	241 709	440 232	225 978	73 636	64 781
	0	50 347	20 435	17 445	7 558	2 535	2 374
	1	53 191	20 619	19 326	8 022	2 764	2 460
	2	55 650	16 098	24 122	9 457	3 172	2 801
	3	58 077	12 058	27 754	11 376	3 668	3 221
	4	59 011	9 965	28 555	12 793	4 129	3 569
	5	60 454	9 021	28 822	14 212	4 557	3 842
	6	60 888	8 556	27 943	15 410	4 931	4 048
	7	62 168	8 133	28 203	16 393	5 147	4 292
	8	61 695	8 083	27 430	16 452	5 255	4 475
	9	60 956	8 258	26 672	16 335	5 185	4 506
	10	60 316	8 482	26 290	15 922	5 149	4 473
	11	60 491	9 480	26 232	15 345	5 074	4 360
	12	59 019	10 403	25 322	14 389	4 714	4 191
	13	59 108	12 353	24 991	13 412	4 403	3 949
	14	57 778	14 713	23 269	12 198	4 012	3 586
	15	56 616	18 408	21 031	10 345	3 552	3 280
	16	55 943	22 662	18 977	8 629	2 857	2 818
17	54 628	23 982	17 848	7 730	2 532	2 536	
Suhteel- linen jakauma %	0-17	100,0	23,1	42,1	21,6	7,0	6,2
	0	100,0	40,6	34,6	15,0	5,0	4,7
	1	100,0	38,8	36,3	15,1	5,2	4,6
	2	100,0	28,9	43,3	17,0	5,7	5,0
	3	100,0	20,8	47,8	19,6	6,3	5,5
	4	100,0	16,9	48,4	21,7	7,0	6,0
	5	100,0	14,9	47,7	23,5	7,5	6,4
	6	100,0	14,1	45,9	25,3	8,1	6,6
	7	100,0	13,1	45,4	26,4	8,3	6,9
	8	100,0	13,1	44,5	26,7	8,5	7,3
	9	100,0	13,5	43,8	26,8	8,5	7,4
	10	100,0	14,1	43,6	26,4	8,5	7,4
	11	100,0	15,7	43,4	25,4	8,4	7,2
	12	100,0	17,6	42,9	24,4	8,0	7,1
	13	100,0	20,9	42,3	22,7	7,4	6,7
	14	100,0	25,5	40,3	21,1	6,9	6,2
	15	100,0	32,5	37,1	18,3	6,3	5,8
	16	100,0	40,5	33,9	15,4	5,1	5,0
17	100,0	43,9	32,7	14,2	4,6	4,6	

Liitetaulukko 16. Perheelliset miehet iän ja perhetyypin mukaan 31.12.2017

Suhteellinen jakauma	Ikä	Perheelliset miehet						
		Perhetyypit yhteensä	Avio- pari ilman lapsia	Avio- pari ja lapsia	Avo- pari ilman lapsia	Avo- pari ja lapsia	Isä ja lapsia	Rekisteröity pari- suhde
Lukumäärä	Ikäluokat yhteensä	1 318 328	531 442	412 112	217 644	123 234	32 616	1 280
	- 19	2 443	76	13	2 187	165	1	1
	20 - 24	37 882	2 182	1 921	30 129	3 541	90	19
	25 - 29	81 311	9 041	14 228	44 053	13 458	458	73
	30 - 34	108 221	12 158	43 526	28 352	22 697	1 383	105
	35 - 39	121 550	9 834	68 593	15 801	24 298	2 874	150
	40 - 44	119 450	9 412	75 392	9 994	20 139	4 342	171
	45 - 49	115 326	14 776	69 239	10 078	15 707	5 342	184
	50 - 54	127 605	34 816	61 218	13 727	11 869	5 764	211
	55 - 59	123 399	59 233	36 722	16 521	6 687	4 087	149
	60 - 64	123 067	82 420	18 580	16 596	2 864	2 513	94
	65 - 69	126 250	98 861	10 244	14 251	1 159	1 663	72
	70 - 74	104 500	87 924	6 005	8 907	434	1 200	30
	75 - 79	64 845	56 497	3 145	4 142	133	912	16
	80 - 84	39 361	34 419	2 057	2 000	66	814	5
	85 -	23 118	19 793	1 229	906	17	1 173	-
Prosenttia	Ikäluokat yhteensä	100,0	40,3	31,3	16,5	9,3	2,5	0,1
	- 19	100,0	3,1	0,5	89,5	6,8	0,0	0,0
	20 - 24	100,0	5,8	5,1	79,5	9,3	0,2	0,1
	25 - 29	100,0	11,1	17,5	54,2	16,6	0,6	0,1
	30 - 34	100,0	11,2	40,2	26,2	21,0	1,3	0,1
	35 - 39	100,0	8,1	56,4	13,0	20,0	2,4	0,1
	40 - 44	100,0	7,9	63,1	8,4	16,9	3,6	0,1
	45 - 49	100,0	12,8	60,0	8,7	13,6	4,6	0,2
	50 - 54	100,0	27,3	48,0	10,8	9,3	4,5	0,2
	55 - 59	100,0	48,0	29,8	13,4	5,4	3,3	0,1
	60 - 64	100,0	67,0	15,1	13,5	2,3	2,0	0,1
	65 - 69	100,0	78,3	8,1	11,3	0,9	1,3	0,1
	70 - 74	100,0	84,1	5,7	8,5	0,4	1,1	0,0
	75 - 79	100,0	87,1	4,9	6,4	0,2	1,4	0,0
	80 - 84	100,0	87,4	5,2	5,1	0,2	2,1	0,0
	85 -	100,0	85,6	5,3	3,9	0,1	5,1	0,0

Liitetaulukko 17. Perheelliset naiset iän ja perhetyypin mukaan 31.12.2017

Suhteellinen jakauma	Ikä	Perheelliset naiset						
		Perhetyypit yhteensä	Avio- pari ilman lapsia	Avio- pari ja lapsia	Avo- pari ilman lapsia	Avo- pari ja lapsia	Äiti ja lapsia	Rekisteröity pari- suhde
Lukumäärä	Ikäluokat yhteensä	1 439 596	531 708	412 882	217 644	123 234	152 460	1 668
	- 19	5 772	243	102	4 761	324	342	-
	20 - 24	60 706	3 928	4 230	42 041	6 219	4 250	38
	25 - 29	109 454	12 420	23 756	44 706	18 179	10 297	96
	30 - 34	132 905	12 364	57 136	22 150	24 927	16 132	196
	35 - 39	143 267	9 036	77 394	11 207	24 087	21 234	309
	40 - 44	139 272	9 708	78 145	8 081	19 141	23 907	290
	45 - 49	133 035	18 815	66 496	10 140	14 346	23 005	233
	50 - 54	140 735	45 102	52 344	14 764	9 541	18 775	209
	55 - 59	129 561	71 043	26 512	17 293	4 147	10 459	107
	60 - 64	124 804	90 282	11 639	16 287	1 479	5 032	85
	65 - 69	120 784	97 116	6 587	12 932	528	3 576	45
	70 - 74	94 774	79 361	4 213	7 541	186	3 431	42
	75 - 79	55 836	46 724	2 380	3 431	68	3 221	12
	80 - 84	31 089	24 518	1 352	1 571	47	3 596	5
	85 -	17 602	11 048	596	739	15	5 203	1
Prosenttia	Ikäluokat yhteensä	100,0	36,9	28,7	15,1	8,6	10,6	0,1
	- 19	100,0	4,2	1,8	82,5	5,6	5,9	0,0
	20 - 24	100,0	6,5	7,0	69,3	10,2	7,0	0,1
	25 - 29	100,0	11,3	21,7	40,8	16,6	9,4	0,1
	30 - 34	100,0	9,3	43,0	16,7	18,8	12,1	0,1
	35 - 39	100,0	6,3	54,0	7,8	16,8	14,8	0,2
	40 - 44	100,0	7,0	56,1	5,8	13,7	17,2	0,2
	45 - 49	100,0	14,1	50,0	7,6	10,8	17,3	0,2
	50 - 54	100,0	32,0	37,2	10,5	6,8	13,3	0,1
	55 - 59	100,0	54,8	20,5	13,3	3,2	8,1	0,1
	60 - 64	100,0	72,3	9,3	13,1	1,2	4,0	0,1
	65 - 69	100,0	80,4	5,5	10,7	0,4	3,0	0,0
	70 - 74	100,0	83,7	4,4	8,0	0,2	3,6	0,0
	75 - 79	100,0	83,7	4,3	6,1	0,1	5,8	0,0
	80 - 84	100,0	78,9	4,3	5,1	0,2	11,6	0,0
	85 -	100,0	62,8	3,4	4,2	0,1	29,6	0,0

Laatuseloste, perheet 2017

1. Tilastotietojen relevanssi

Perusaineistona on Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmästä saatu 31.12.2017 Suomessa vakituisesti asunut väestö.

Väestörekisterikeskus ja maistraatit pitävät yllä Suomen väestötietojärjestelmää. Suomen viimeinen henkikirjoitus tehtiin 1.1.1989. Sen jälkeen väestötietojärjestelmää on päivitetty muutosilmoituksin. Väestötietojärjestelmään tallennettavat tiedot määrittelee laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista (21.8.2009/661). Päätyneen vuoden väestönmuutosilmoituksia odotetaan tammikuun viimeiseen päivään. Väestörekisterikeskus toimittaa Tilastokeskukselle helmikuun alussa vuodenvaihteen väestön tiedot.

Tilastokeskuksen tehtävänä on laatia yhteiskuntaoloja koskevia tilastoja (Laki Tilastokeskuksesta 24.1.1992/48). Näihin kuuluvat myös perhetilastot. Tilastokeskuksen työjärjestys määrittää Henkilötilastot perhetilastojen tekijäksi (Tilastokeskuksen työjärjestys, TK-00-954-18).

Käsitteet

Asunnolla eli asuinhuoneistolla tarkoitetaan keittiöllä, keittokomerolla tai keittotilalla varustettua yhden asuinhuoneen tai useampia asuinhuoneita käsittävää, ympärivuotiseen asumiseen tarkoitettua kokonaisuutta, jonka huoneistoala on vähintään 7 m². Jokaisella asunnolla on oltava oma välitön sisäänkäyntinsä. Sisäänkäynniksi luetaan esim. omakotitaloissa erillinen ns. ulkoveranta (eteinen). Mikäli käynti asuinhuoneistokokonaisuuteen tapahtuu toiseen asuinhuoneistoon varsinaisesti kuuluvien tilojen läpi, ei edellistä pidetä erillisenä asuinhuoneistona, vaan nämä kokonaisuudet muodostavat yhden asuinhuoneiston.

Asuntokunnan muodostavat kaikki samassa asuinhuoneistossa vakinaisesti asuvat henkilöt. Väestötietojärjestelmän mukaan vakinaisesti laitoksissa kirjoilla olevat, asunnottomat, ulkomailla ja tietymättömissä olevat henkilöt eivät muodosta asuntokuntaa. Asuntolarakennuksiksi luokitelluissa rakennuksissa asuvat henkilöt, joiden asunto ei täytä asuinhuoneiston määritelmää, eivät muodosta asuntokuntaa.

Asuntoväestöön kuuluvat väestötietojärjestelmän mukaan vuoden lopussa varsinaisissa asunnoissa vakinaisesti asuvat henkilöt. Laitoksissa vakinaisesti kirjoilla olevat, asuntoloissa ja ulkomailla asuvat sekä asunnottomat henkilöt eivät kuulu asuntoväestöön. Ne asuntolarakennuksiksi luokitelluissa rakennuksissa asuvat henkilöt, joiden asunto ei täytä asunnon määritelmää, eivät kuulu asuntoväestöön.

Perheiden perusväestö poikkeaa asuntoväestöstä siten, että siihen lasketaan kuuluvaksi myös asuntoloissa asuvat.

Avoparit on muodostettu samassa asunnossa vakituisesti asuvista 18 vuotta täyttäneistä, eri sukupuolta olevista puolisottomista henkilöistä, jos heidän ikäeronsa on alle 16 vuotta eivätkä he ole sisaruksia. Mikäli parilla on yhteinen lapsi, eivät nämä säännöt päde. Samaa sukupuolta olevia yhdessä asuvia henkilöitä ei päätellä avopareiksi. Vain rekisteröidyt parisuhteet tilastoidaan.

Lapseksi perhetilastossa katsotaan vanhempiensa kanssa asuvat

- biologiset lapset
- ottolapset sekä
- toisen puolison biologiset lapset ja ottolapset.

Lapsiksi ei luokitella kasvattilapsia eikä pelkän huoltosuhteen perusteella.

Vuoden 1990 jälkeen lapsen määrittely on muuttunut siten, että lapseksi luokitellaan vanhempiensa kanssa asuva henkilö siviilisäädystä riippumatta, ellei hänellä itsellään ole asuntokunnassa puolisoa tai lapsia. Vuonna 1990 lapsen asemaan luokiteltiin vain naimattomat henkilöt. Eli tuolloin vanhempiensa luona asuva leski tai eronnut luokiteltiin perheeseen kuulumattomaksi, vuodesta 1992 lähtien hän kuuluu perheeseen.

Lapsiluku on perheen kotona asuvien perheasemaltaan lapsen asemassa olevien määrä. Lapsiperheen lapsiluvulla tarkoitetaan kotona asuvien alle 18-vuotiaiden lasten määrää.

Lapsiperhe on perhe, johon kuuluu vähintään yksi kotona asuva alle 18-vuotias lapsi.

Mies. Taulukoitaessasamaa sukupuolta olevia aviopareja tai rekisteröityjä parisuhteita yhdessä eri sukupuolta olevien avio- tai avoparien kanssa miehellä tarkoitetaan samaa sukupuolta olevaa avioparin tai rekisteröidyn parin vanhempaa puolisoa.

Perheen muodostavat yhdessä asuvat avio- tai avoliitossa olevat tai parisuhteensa rekisteröineet henkilöt ja heidän lapsensa, jompikumpi vanhemmista lapsineen sekä avio- ja avopuolisot sekä parisuhteensa rekisteröineet henkilöt, joilla ei ole lapsia.

Samaa sukupuolta olevat henkilöt ovat voineet 1.3.2002 lähtien rekisteröidä parisuhteensa. Avioliittolakiin tehdyllä muutoksella samaa sukupuolta olevat henkilöt ovat voineet avioitua 1.3.2017 lähtien. Samalla luovuttiin parisuhteiden rekisteröinnistä. Lain muutoksen myötä rekisteröidyssä parisuhteessa olevat voivat muuttaa parisuhteensa avioliitoksi tekemällä sitä koskevan yhteisen ilmoituksen maistraatille.

Asutokunnissa asuvat perheen ulkopuoliset henkilöt, vaikka olisivat perheen sukulaisia, eivät kuulu perheväestöön, elleivät muodosta omaa perhettä. Yhdessä asuvat sisarukset tai serkukset eivät ole perhe, eivätkä kuulu perheväestöön. Yksin tai samaa sukupuolta olevan henkilön kanssa asuvat ihmiset eivät kuulu perheväestöön, paitsi jos samaa sukupuolta olevat ovat aviopari tai rekisteröity pari..

Asuntoloissa asuvat perheet kuuluvat perheväestöön. Sen sijaan laitoksissa kirjoilla olevista henkilöistä ei muodosteta perheitä.

Perheessä voi olla korkeintaan kaksi perättäistä sukupolvea. Jos asutokunnassa on useampia sukupolvia, perhe muodostetaan nuorimmasta sukupolvesta lähtien. Näin esim. lapsensa perheen kanssa asuva anoppi tai appi jää perheeseen kuulumattomaksi, ellei yhdessä asu myös puoliso, jolloin vanha pariskunta muodostaa oman erillisen perheen.

Lapsiperheitä ovat perheet, joissa kotona asuu vähintään yksi alle 18-vuotias lapsi.

Perheenjäsenet ryhmitellään **perheaseman** mukaan seuraavasti:

- aviopuoliso, ei lapsia
- aviopuoliso, jolla lapsia
- avopuoliso, ei lapsia
- avopuoliso, jolla lapsia
- rekisteröidyn parisuhteen puoliso, ei lapsia
- rekisteröidyn parisuhteen puoliso, jolla lapsia
- isä/äiti ilman puolisoa
- lapsi

Lapsiksi perhetilastossa katsotaan iästä riippumatta vanhempiensa kanssa asuvat omat lapset tai puolison biologiset lapset tai ottolapset, mutta ei kasvattilapsia tai huollettavia lapsia.

Perheellinen mies on avio- tai avopuoliso, isä, jolla on lapsia sekä rekisteröidyn miesparin kummatkin puolisot. Perheellinen nainen on avio- tai avopuoliso, äiti, jolla on lapsia sekä rekisteröidyn naisparin kummatkin puolisot.

Perheet ryhmitellään seuraaviin **perhetyyppeihin**:

- aviopari ilman lapsia, puoliset eri sukupuolta
- aviopari ilman lapsia, puoliset samaa sukupuolta
- avopari ilman lapsia, puoliset eri sukupuolta
- aviopari ja lapsia, puoliset eri sukupuolta
- aviopari ja lapsia, puoliset samaa sukupuolta
- avopari ja lapsia, puoliset eri sukupuolta
- rekisteröity miespari ilman lapsia
- rekisteröity miespari ja lapsia
- rekisteröity naispari ilman lapsia
- rekisteröity naispari ja lapsia
- äiti ja lapsia
- isä ja lapsia

Ilman lapsia tarkoittaa paria, jolla ei ole koskaan ollut lapsia tai jonka lapset eivät asu enää vanhempiensa kanssa. ”Avio- ja avopari ja lapsia” sisältää paitsi parit, joilla on yhteisiä lapsia myös parit, joiden lapset eivät ole yhteisiä.

Avioliitossa, jossa puoliset ovat samaa sukupuolta, ja rekisteröidyssä parisuhteessa olevat on tietosuojasysteimeistä luokiteltu kunnittaisissa taulukoissa yhteen avioliittojen, joissa puoliset ovat eri sukupuolta, kanssa.

Puolisolla tarkoitetaan joko avio- tai avopuolisoa tai rekisteröidyn parisuhteen toista osapuolta, ellei asiayhteydestä muuta ilmene.

Uusperheessä on alle 18-vuotias vain toisen puolison lapsi. Perheen kaikki lapset eivät ole puolisoitten yhteisiä.

Vaimo taulukoitaessa samaan sukupuolta olevia aviopareja tai rekisteröityjä parisuhteita yhdessä eri sukupuolta olevien avio- tai avoparien kanssa vaimolla tarkoitetaan samaa sukupuolta olevan avioparin tai rekisteröidyn parin nuorempaa puolisoa.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tietokoneohjelma luokittelee henkilöt heidän vakituisen asuinpaikkansa tunnuksen mukaan asutokunniksi. Jokaisen asunnossa vakituisesti asuvan henkilön tietueella on vanhempien, puolison ja kaikkien lasten henkilötunnukset. Näitä vertailemalla ohjelma muodostaa perheet.

Ennen vuotta 1990 avoparit päätettiin vain puolisoitten yhteisten lasten perusteella. Nyt käytössä oleva ohjelma päättää avioparien muodostamisen jälkeen asunnossa mahdollisesti asuvista puolisoittomista, vähintään 18-vuotiaista, eri sukupuolta olevista henkilöistä avoparin, jos he eivät ole sisaruksia ja heidän ikäeronsa on korkeintaan 15 vuotta. Puolisoitten iälle eikä ikäerolle aseteta rajoituksia, jos heillä on yhteinen lapsi.

Avopariksi päätellään siten esimerkiksi entisten käsitteiden mukainen yksinhuoltajaäiti, jonka luona asuu sopivan ikäinen mies. Samoin nyt muodostetaan perheen tyttärestä ja mahdollisesta perheen kanssa asuvasta sopivan ikäisestä miehestä avopari.

Perheiden päättelyä hankaloittaa se, että väestötietojärjestelmä ei kerro onko perheen kanssa asuva henkilö alivuokralainen. Suomessa oli vuoden 1990 väestölaskennan luotettavuustutkimuksen mukaan tuolloin alle 20 000 alivuokralaista eikä mikään viittanut määrän olleen suurenemassa. Niinpä tapauksia, joissa alivuokralainen päätellään vuokranantajan avopuolisoksi, ei voi olla huomattavaa määrää. Edellytyksenä on, että alivuokralainen on sopivan ikäinen ja vastakkaista sukupuolta kuin puolisoiton vuokranantaja.

Jos mahdollisia ehdokkaita avopuolisoksi on useampia, ohjelma valitsee puolisoiksi iältään lähinnä olevan henkilön. Avopareja aletaan päätellä korkeintaan neljästä puolisoittomasta henkilöstä.

Laitoksessa vakituisesti asuvista ei muodosteta perheitä.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Suomen perhetilastoja on etuoikeutetussa asemassa, kun käytettävissä on väestötietojärjestelmä, jossa jokaisella ihmisellä on henkilötunnuksen lisäksi kotipaikkatunnus, joka kertoo, missä asunnossa henkilö asuu. Perhetilastot voidaan laatia koko väestöstä vuosittain, nopeasti ja rasittamatta ihmisiä kalliilla kyselyillä. Näin voidaan Suomen lisäksi tehdä toistaiseksi vain Tanskassa.

Perheiden päättely väestötietojärjestelmästä aiheuttaa ongelmia lähinnä kahdessa suhteessa:

1. Perheeksi voidaan yhdistää vain henkilöt, jotka ovat ns. kirjoilla samassa asunnossa.
2. Avoparit (avioliitonkaltainen suhde) joudutaan päättelemään.

1. Kansainvälisten käsitteenmääritysten mukaan perhe voidaan muodostaa myös virallisen asuinpaikan mukaan, kuten Suomessa tehdään. Kuitenkin perheet, joissa esimerkiksi toinen puolisoista on työn takia kirjoilla toisella paikkakunnalla, vaikka asuukin viikonlopun ja viettää lomat muun perheen kanssa, eivät tule tilastoihin täydellisinä. Samoin pariskunta voi asua yhdessä, vaikka toinen on edelleen kirjoilla jossain muualla, vaikkapa edellisen puolison luona.

Suomessa valtaosa ihmisistä kuitenkin asuu siellä, missä on kirjoillakin. Yleisesti ottaen Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmää voidaan pitää henkilöiden suhteen erittäin kattavana. Jotta henkilö saa henkilötunnuksen, hänet on kirjattava väestötietojärjestelmään. Eläminen Suomessa ilman henkilötunnusta on käytännöllisesti katsoen mahdotonta. Laillinen työssäkäynti, pankkitilin avaaminen, asioiminen virananomaisten kanssa jne. edellyttää henkilötunnusta. Voidaan olettaa, ettei Suomessa ole merkittävää määrää esim. yli vuoden kestäviä jaksoja 'pimeää' työtä tekeviä henkilöitä, joille palkka maksetaan käteisellä. Vähintään vuoden mittaiseksi tarkoitettu oleskelu on edellytys Suomen väestöön kirjautumiseen.

Väestötietojärjestelmää on pidetty yllä henkikirjoituksen lakkauttamisen jälkeen vuodesta 1989 pelkästään väestömuutosilmoituksin. Näiden oikeellisuudesta kertoo väestötietojärjestelmästä tehty osoitteiden luotettavuustutkimus.

Väestörekisterikeskus teettää Tilastokeskuksella otantatutkimuksen osoitetietojen oikeellisuudesta. Noin 11 000 hengeltä tiedustellaan, onko heidän osoitteensa väestötietojärjestelmässä oikea. Vuoden 2012 tutkimuksessa vastanneista 98,9 prosentilla tieto oli oikein. Tutkimuksen kato oli 16,9 prosenttia. Kadon osalta osoitteet pyrittiin tarkistamaan muista lähteistä. Katon kuuluvista henkilöistä 93,6 prosentilla osoite pystyttiin toteamaan oikeaksi, 5,9 prosentilla vääräksi ja 1,8 prosentilla tietoa ei voitu tarkistaa. Jos oletetaan kaikkien kadossa olleiden tarkistamatta jääneiden tiedot vääriksi, olisi lopullinen oikeiden osoitteiden osuus 98,1 prosenttia.

Kunnallisvaalien yhteydessä ulkomaalaisten äänioikeusilmoitusten palautukset paljastavat yleensä noin 1 000 henkeä, jotka ovat muuttaneet maasta ilmoitusta tekemättä ja ovat siten olleet edelleen tilastoituna väestöön. Väestörekisterikeskus poistaa heidät väestötietojärjestelmän maassa asuvasta väestöstä ennen seuraavaa vuodenvaihdetta.

Väestötietojärjestelmästä saadusta vuoden 2017 lopun väestöaineistosta on selvitysten jälkeen poistettu todennäköisesti ulkomaille muuttaneina 8 262 henkilöä. Nämä henkilöt ovat ulkomaiden kansalaisia, joiden osoite on tuntematon ja jotka eivät ole vuosien 2015–2016 välisenä aikana saaneet palkkatuloa, pääomatuloa, yrittäjätuloa, työttömyystukea, eläketuloa, toimeentulotukea tai sairausvakuutuksen korvauksia.

Nuorten osalta tilanne muuttui kotikuntalain myötä vuonna 1994. Opiskelija voi muuttaa kirjansa opiskelupaikkakunnalle, toisin kuin ennen.

2. Avioliitonkaltaisen suhteen päättelemisen väestötietojärjestelmästä on ongelmallisempaa. Vaihtoehtona on jättää lapsettomat avoparit kokonaan tilastoinnin ulkopuolelle ja yhdistää avopareja vain yhteisten lasten avulla. Kun tilastoilla kuitenkin on tarkoitus kuvata yhteiskuntaa mahdollisimman totuudenmukaisesti, ollaan varmaankin lähempänä totuutta päättelemällä avopareja yhteisen osoitteen perusteella kuin jättämällä heidät tilastojen ulkopuolelle.

Ohjelma varmastikin päättelee olemattomia avopareja, toisaalta se jättää alle 18-vuotiaat avoparit päättelemättä, samoin ne avoparit, joiden ikäero on yli 15 vuotta. Ohjelman päättelemien avoparien määrä oli kuitenkin hyvin lähellä niitä lukuja, joita haastattelututkimuksissa oli saatu ennen päättelyn aloittamista.

Vuoden 1989 avoparit saatiin vielä erillisellä haastattelututkimuksella. Haastattelun kohteena olivat henkilöt, eivät perheet. Kysymys esitettiin vain henkilöille, joiden siviilisääty ei ollut 'naimisissa'. Otoksesta arvioitiin Suomessa olevan 372 000 avoliitossa asuvaa 15–64-vuotiasta henkilöä. Seuraavan vuoden perhetilaston osoitteen mukaan päätellyksi 18–64-vuotiaiksi avoliitossa asuviksi saatiin 370 000 henkilöä, joista tosin osa on siviilisäädyltään naimisissa olevia. Otosten mukaan avoliitossa asuvien määrä kasvoi 1980-luvun lopulla noin 20 000 hengellä vuosittain.

Ottaen huomioon eroavaisuudet ikärajoissa ja siviilisäädyn merkityksessä avoparipäätelyssä, voidaan todeta perhetilastoihin pääteltävien avoparien määrän olevan hieman otoksilla mitattua todellisuutta pienemmän. Avoparien päätely antaa kuitenkin riittävän hyvän kuvan yhteiskunnan perherakenteesta. Näin voidaan seurata, mihin suuntaan kehitys on menossa ja tarkastella eri perhetyyppisiä suurempina ryhminä. Yksilötason päätelmien teossa näistä pariskunnista on kuitenkin oltava varovainen.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilastokeskus päivää vuodenvaihteen väestö- ja perhetilastot vuoden viimeiselle päivälle. Aluejakona on vuodesta 1999 lähtien käytetty seuraavan vuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Näin ollen kunnat, jotka yhdistyvät vuoden ensimmäisenä päivänä on tilastoitu yhteen jo edellisen vuoden viimeisen päivän tilastoihin. Vuodenvaihteen tilastot voidaan tarvittaessa tuottaa myös kuntajaolla ennen yhdistymistä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Ensimmäiset perhetilastot on saatavilla vuoden 1950 ja 1960 väestölaskennoista. Vuodesta 1970 lähtien väestölaskentoja on tehty viiden vuoden välein. Lisäksi vuosina 1977, 1978, 1982, 1984 ja 1987 on julkaistu perhetietoja. Vuodesta 1992 perhetilastoja on tehty vuosittain. Perhejulkaisu on tehty vuosittain vuodesta 1994.

Avoliitossa elävistä tehtiin vuosina 1980–1989 vuosittain työvoimatutkimuksen yhteydessä noin 10 000 henkilön otokseen perustuva katsaus.

Vuodesta 1870 vuoteen 1930 tehtiin kymmenvuosittain suurimmissa kaupungeissa henkilölomakkeisiin perustuva väestölaskenta. Näistä laskennoista on saatavilla jonkinlaisia ruokakuntatietoja.

Perheiden perustiedot on saatavilla sähköisessä muodossa kunnittain tai kuntaa suuremmilla aluejaoilla Tilastokeskuksen veloittamattomasta StatFin-tilastopalvelussa internetissä osoitteessa:

<http://www.stat.fi/tup/tilastotietokannat/index.html>

Yleistietoa ja pitkiä aikasarjoja koko maan perheistä on perhetilaston kotisivuilla osoitteessa:

<http://www.stat.fi/til/perh/index.html>

Maksullisessa sähköisessä tietopalvelussa on saatavilla eritellympää tietoa perheistä mm. kunnan osa-alueittain. Palvelusta saa lähempiä tietoja osoitteesta:

<http://www.stat.fi/tup/vaestotilastopalvelu/index.html>

Tilastokeskuksen maksullisista palveluista on enemmän tietoa osoitteessa:

<http://www.stat.fi/tup/tilastotietokannat/index.html>

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Perhetiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia ennen ja jälkeen vuoden 1990, jolloin avoparit alettiin päätellä yhdessä asumisen perusteella. Perhetilastossa on otostutkimuksia apuna käyttäen estimoitu vuosille 1960 ja 1970 koko maan osalta perhejakauma mukaan lukien avoparit, joilla ei ole yhteisiä lapsia. Vuoden 1980 ja 1985 luvut on tulostettu uudella luokituksella alkuperäisestä aineistosta. Avoparien ottaminen mukaan tilastoon lisää perheiden määrää ja samalla vähentää yhden vanhemman perheiden määrää, koska osa näistä asuu avoliitossa uuden puolison kanssa.

Kun lapsen asemaan luokiteltavan henkilön siviilisäädylle ei enää vuoden 1990 jälkeen asetettu rajoitteita, lisäsi se niin ikään perheiden määrää. Esim. äitinsä luo asumaan palannut eronnut henkilö muodostaa äitinsä kanssa perheen, aikaisemmin äiti ja lapsi tilastoitiin perheväestön ulkopuolisiksi.

7. Selkeys ja eheys / yhtenäisyys

Demografisten perhetilastojen luvut poikkeavat joidenkin väestölaskentojen perheluvuista. Näissä väestölaskennan tilastoissa on käsitteenä asuntokuntaväestö, jolloin perheiden tilastoista putoavat pois ne perheet, joiden asunto ei täytä asunnon kriteerejä.

Lisätietoja

Marjut Pietiläinen 029 551 2798

Joonas Toivola 029 551 3355

Timo Nikander 029 551 3250

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma

vaesto.tilasto@tilastokeskus.fi

<http://tilastokeskus.fi/til/perh/index.html>

Lähde: Väestö- ja oikeustilastot, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3215 (pdf)